

Postavení městské policie v bezpečnostním prostředí

The position of the municipal police in the security
environment

Dalibor Galatík

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Dalibor GALATÍK**
Osobní číslo: **A09291**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Postavení městské policie v bezpečnostním prostředí**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rešerši literatury a pramenů, které se vztahují ke zvolenému tématu.
2. V rámci východiskové hypotézy specifikujte zkoumaný problém - vymezte městskou policii v historických souvislostech, včetně aktuálních právních aspektů (fenomologie, etiologie).
3. Analyzujte specifickou roli městské policie v bezpečnostním systému České republiky.
4. Navrhněte vlastní opatření a postupy ke zlepšení stávajícího stavu v činnosti městské policie.
5. Proveďte vyhodnocení a ověření návrhu, včetně možností jeho využití v praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. BRÁZDA, Jan. Komunální policie ve velkých městech. Praha: Policejní akademie České republiky, 2008. 120 s. ISBN 978-80-7251-274-4
2. MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. Dějiny obecních policí I. Praha: POLICE HISTORY, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6
3. MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. Dějiny obecních policí a četnictva IV., Praha: POLICE HISTORY, 2006. ISBN 80-86477-33-9
4. NOVOTNÝ, Oto a Josef ZAPLETAL. Kriminologie. ASPI Publishing, s. r. o., 2004. 452 s. ISBN 80-7357-026-2
5. ZOUBKOVÁ, Ivana a kolektiv. Kriminologický slovník. Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o., 2011. 251 s. ISBN 978-80-7380-312-4

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka

Ústav bezpečnostního inženýrství

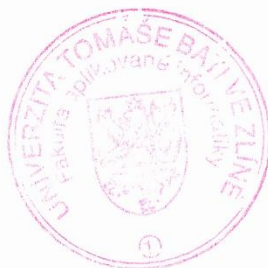
Datum zadání bakalářské práce:

24. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

25. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

L.S.

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je analýza úlohy městské policie v bezpečnostním prostředí při zabezpečování ochrany zdraví, života a majetku a spolupráce s dalšími bezpečnostními subjekty státními i nestátními.

Klíčová slova:

Obecní a Městská policie, Policie České republiky, obecně závazná vyhláška, strážník, zákon, veřejný pořádek, bezpečnost, důvěra, kriminalita, dotazník, dotazovaná osoba.

ABSTRACT

The aim of the thesis is to analyze the role of the municipal police in the security environment when providing health, life and property security and cooperation with the other governmental and nongovernmental entities.

Keywords:

The communal and municipal police, the police of the Czech Republic, a generally binding regulation, a police officer, the law, the public order, security, trust, a crime, a questionnaire, an interviewed person.

Poděkování

Mé poděkování patří vedoucímu bakalářské práce panu PhDr. Mgr. Stanislavu Zelinkovi, jeho určení koncepce a konkrétní připomínky, dále za technickou pomoc panu Ing. Marku Urbanovi, nejbližší rodině za podporu a všem dotazovaným osobám, které věnovaly čas k vyplnění dotazníku.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	7
I TEORETICKÁ ČÁST	8
1 KOMUNÁLNÍ POLICIE V HISTORII ČESKÝCH ZEMÍ	9
1.1 OBECNÍ SPRÁVA A POLICIE	10
1.2 VÝVOJ BEZPEČNOSTNÍCH A POLICEJNÍCH SLOŽEK DO ROKU 1918.....	11
1.3 VÝVOJ BEZPEČNOSTNÍCH A POLICEJNÍCH SLOŽEK V LETECH 1918 AŽ 1945.....	11
1.4 BEZPEČNOSTNÍ A POLICEJNÍ SLOŽKY V LETECH 1945 AŽ 1990	12
2 OBECNÍ A MĚSTSKÉ POLICIE PO ROCE 1990	13
2.1 PRÁVNÍ ASPEKTY OBECNÍ POLICIE	13
2.2 OBECNÍ POLICIE A JEJÍ CHARAKTERISTIKA.....	14
2.3 OBECNÍ POLICIE A PREVENCE KRIMINALITY	16
2.4 ZŘÍZENÍ A POSTAVENÍ OBECNÍ POLICIE	18
2.4.1 Působnost obecní policie.....	19
2.4.2 Postavení, oprávnění a povinnost strážníků	20
2.4.3 Odborné předpoklady strážníka	23
2.4.4 Ochrana osobních údajů zjištěných a zpracovaných strážníkem	24
3 ROLE MĚSTSKÉ POLICIE V BEZPEČNOSTNÍM PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY	25
3.1 BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICE	26
3.2 ROZŠÍŘENÍ PRAVOMOCÍ OBECNÍ POLICIE	27
3.3 SPOLUPRÁCE OBECNÍ POLICIE S POLICIÍ ČESKÉ REPUBLIKY	28
3.4 POSTAVENÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V BEZPEČNOSTNÍM PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
4 OPATŘENÍ A POSTUPY KE ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU V ČINNOSTI MĚSTSKÉ POLICIE	34
4.1 PRAKTICKÝ VÝZKUM ČINNOSTI OBECNÍ, RESP. MĚSTSKÉ POLICIE FORMOU DOTAZNÍKU K JEJÍMU SOUČASNÉMU POSTAVENÍ V BEZPEČNOSTNÍM PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY	34
4.2 OBČANÉ ČESKÉ REPUBLIKY A JEJICH DŮVĚRA V BEZPEČNOSTNÍ INSTITUCE	48
5 VYHODNOCENÍ A OVĚŘENÍ NÁVRHU, VYUŽITÍ V PRAXI	51
ZÁVĚR	55
ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	57
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
SEZNAM GRAFŮ	62
SEZNAM OBRÁZKŮ	63
SEZNAM TABULEK	64
SEZNAM PŘÍLOH	65

ÚVOD

V rámci bezpečnostního vývoje v České republice a v neposlední době i nepokoje na různých místech naší republiky, mne vedly k rozhodnutí zabývat se tématem postavení městské policie v bezpečnostním prostředí. Ke zvolenému tématu mám velmi blízko, jelikož jsem již dlouhou dobu zaměstnán u městské policie, o neustálý vývoj se zajímám, a to jak v rámci neustále se měnící legislativy, také i měnící se ekonomické situace, na niž navazují sociální dopady v naší společnosti, situací ve městě, kde sloužím. Zájem o neustálé zdokonalování v mé pracovní profesi je nutnost, neboť od roku 1992, kdy vstoupil v platnost zákon o obecní policii, mnohé se změnilo, zvýšila se pravomoc, změnil se vztah republikové policie k obecní policii, a samozřejmě i občanů. V době vzniku obecních policií bylo pohlíženo na tuto novou složku samosprávy z hlediska výše uvedené republikové policie nedůvěřivě. Obecní policie byla bez navazující tradice, bez zkušeností a snažila se napodobovat republikovou policii. Některé městské policie se snažily konkurovat republikové policii např. vytvářením zásahových jednotek s velmi dobrým vyzbrojením. U městské policie pracuji od roku 1993, což je dlouhá doba k možné analýze fungování, tak i návrhu zlepšení jak její činnosti z pohledu zaměstnance, občana i zákonodárce, ale i představitelů republikové policie. Nejdůležitější ze všeho je racionální komunikace mezi všema dotčenými.

Jako hlavní činnost obecní policie, která by měla být na prvním místě je bezpečnost a ochrana občanů a jejich majetku, což vždy není pravidlem, preventivní charakter v rámci kriminality. Po celou dobu existence městské policie je velmi úzká spolupráce s Policií České republiky, tato je zakotvena i v zákoně o obecní policii. Další spolupráce je i se soukromými bezpečnostními službami.

K zjištění současného stavu obecní policie v bezpečnostním prostředí České republiky byl zvolen průzkum mezi veřejností nejrůznějšího věkového, profesního zaměření a pohlaví.

Historie obecních policií a první počátky jsou známy již v době 19. století. Vývoj obecní neboli komunální policie v naší zemi se formovala zvláště po roce 1918.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KOMUNÁLNÍ POLICIE V HISTORII ČESKÝCH ZEMÍ

Pojem obce představovaly v historii české země základní správní stupně. Obce byly vymezeny svým vlastním územím, vlastní správou a zřízením a svou velikostí, ale taky podle významu, což je stejné v dnešní době. Dělení měst v českých zemích bylo na města svobodná – královská, zeměpanská a města poddanská – panská, municipální, ochranná, poddaná, která měla své výkonné orgány, ale byla pod vrchností, šlechtou, která jim propůjčovala privilegia. Městyse, tzv. městečka tvořily zvláštní skupinu, které byly přiděleny jen některé odvětví veřejné správy. Nejnižší stupeň tvořily vesnice poddanské, a do roku 1848 bez veřejných pravomocí a bez účasti v zákonodárství.

V roce 1849 byla vydána první právní úprava obecního zřízení v provizorním říšském obecním zákoně. Rozeznávala tři druhy obcí: místní, okresní, krajskou.

V místní obci vykonával správu obecní výbor a obecní představenstvo, které tvořil purkmistr - starosta a nejméně dva radní. V okresní obci byli okresní starosta a okresní výbor s 24 až 60 členy. Krajská obec byla tvořena krajským starostou, náměstkem, zapisovatelem a krajským zastupitelstvím.

Samostatnou působnost v oboru místní policie a trestní pravomoci měl purkmistr. Okresní hejtmani anebo krajští prezidenti prováděli usnesení okresních a krajských výborů sdělované okresními a krajskými starosty. Propojeny byly tedy samosprávné a státní orgány. Okresní úřad taktéž dohlížel a kontroloval starostu jeho činnost v oboru místní policie. Místní policii mohla obcím kdykoliv odejmout začít ji obstarávat svými orgány.

Změna nastala v roce 1862, kdy byl vydán obecní zákon, kde byla rozpracována samostatná a přenesená působnost obce.

Policejní a správní hledisko ukládalo obci:

- Spravovat jmění a záležitosti
- Povinnost dohlížet na bezpečnost osob a majetku
- Dbát o udržování technické úrovně obecních silnic, tzv. silniční policie
- Výkon polní policie
- Policie dohlížela na prodej na trhu
- Výkon zdravotní policie
- Výkon policie čelední

- Výkon mravnostní policie
- Dohled nad stavebním řádem a udělování stavebních povolení, tzv. stavební policie

Obce pečovaly v samostatné působnosti o bezpečnost osob a majetku a v přenesené působnosti přispívaly na státní policejní úřady, bezplatně přenechávaly budovy, místnosti apod. Výbor vydával policejní nařízení místní policii, pokud je nespravoval státní orgán.
[2]

1.1 Obecní správa a policie

Pro označení všech druhů bezpečnostních sborů ve světě je nejčastěji používané slovo policie. V druhé polovině 19. století a první polovině 20. století se v českých zemích začalo používat označení četnictvo.

Termín policie je výstižně definována v počátku 20. století doc. Maršanem: „Policíí rozumíme činnost státní moci k obraně veřejného řádu proti rušení jednotlivci. Policie jest zvláštním způsobem činností správní, jaksí negativní stránkou její, neméně ovšem důležitou než činností pozitivní, neboť bezpečnost a ochrana práv garancíí moci veřejné jsou nezbytnou podmínkou hospodářského rozvoje i kultury“.¹

Poslání policie je nastíněno prof. Hoetzelem: „specifické pole policie je ve veřejné správě, jejíž součástí, resp. stránkou policie jest. Jejím úkolem jest chrániti preventivně určité právní statky at' úkony nevrchnostenskými (např. pozorováním, varováním, poučováním) neb úředními zákazy a příkazy, Její úkol je v podstatě konservující: slouží jen k udržení dosavadních statků, nikoli k tvoření statků nových; nemá působnosti tvůrčí“.²

Z vyjádření obou autorů je analogie činnosti policie stejná s obecní policií.

---

¹ Citace MACEK, Pavel, UHLÍŘ, Lubomír. Dějiny obecních policií I., Praha: POLICE HISTORY, 2004, str. 19, ISBN 80-86477-26-6

² Citace MACEK, Pavel, UHLÍŘ, Lubomír. Dějiny obecních policií I., Praha: POLICE HISTORY, 2004, str. 19, ISBN 80-86477-26-6

1.2 Vývoj bezpečnostních a policejních složek do roku 1918

Jak bylo uvedeno, v polovině 19. století vzniká v bezpečnostním systému četnictvo. Četníci vykonávali bezpečnostní službu v Čechách, na Moravě a Slezsku, pokud ji nezajišťovala policie státní nebo městská či obecní. V 70. letech 19. století bezpečnostní službu zabezpečuje četnictvo, ve městech policie. Tato se dělila na státní a městskou policii. V Praze byla státní policie uniformovaná. Ostatní uniformované policejní sbory byly městské. [2]

1.3 Vývoj bezpečnostních a policejních složek v letech 1918 až 1945

Po vytvoření samostatného státu v roce 1918 dochází ke změně právního řádu. Stát zřizoval a financoval četnictvo a státní policejní úřady. Jednotlivé obce mohly zřizovat komunální policii na vlastní náklady. Na území tehdejších Čech, Moravy, Slezska, Slovenska a Podkarpatské Rusi sloužilo 14123 četníků a důstojníků na četnických stanicích, 7360 pracovníků policejních úřadů a 4500 komunálních strážníků. [2]

Tak jako před rokem 1918 zajišťovalo službu v terénu i v obcích četnictvo, zvláště tam, kde nebyly ve městech a obcích zřízeny státní police nebo komunální policie. Mezi státními a obecními úřady existovala možnost si předat bezpečnostní pravomoc, kdy se nahrazovaly komunální policejní úřady státními anebo naopak. Nadále však trvalo právo, ne však povinnost obcí zřizovat vlastní policejní sbory.

V období let 1939 až 1945 existovaly i v rámci německé policie bezpečnostní složky – četnictvo, státní policie a obecní neboli komunální policie. Jednalo se o období let 1942 až 1944. V roce 1942 bylo upraveno postavení policejních komunálních sborů, kdy byl upřesněn název na obecní výkonnou policii. Byla jí ustanovena povinnost vyhovovat na dožádání jiných veřejných orgánů, úřadů a soudů v rámci svých pravomocí. Obec nesla náklady na vybudování a udržování obecní policie, ale mohla také získat od ministerstva vnitra příspěvek na výstroj, výzbroj a výcvik příslušníků. Obecní výkonná policie měla tzv. trojí podřízenost – obecnímu starostovi, politickým úřadům ministerstvu vnitra. Dále obecní výkonná policie se dělila na uniformovanou a neuniformovanou. [2]

1.4 Bezpečnostní a policejní složky v letech 1945 až 1990

Obecní neboli komunální policie zanikly v roce 1945, kdy se vytvořil Sbor národní bezpečnosti – SNB. Vláda národní fronty schválila 17. 04. 1945 dokument „Budování národní bezpečnosti“. Tímto byl vytvořen jednotný policejní sbor nazvaný Sbor národní bezpečnosti – SNB. SNB byl od samého začátku politický, jelikož nedošlo k jeho oddělení od politické moci. [3]

Dne 1. 9. 1970 byly vytvořeny pohotovostní útvary Veřejné bezpečnosti, které zabezpečovaly veřejný pořádek a byly zřízeny v každém kraji. V této podobě s poplatnými změnami tehdejší době trval do roku 1990, kdy usnesením vlády Československé socialistické republiky č. 128/1990 byl zrušen. SNB byl přejmenován na Policii České republiky, která byla ustanovena oficiálně zákonem číslo 273/1991 Sb., o Policii České republiky s účinností od 1. ledna 1991.

Ve větších městech na konci 60. let vznikali inspektoři veřejného pořádku - IVP³, kteří však neměli nic společného s komunální policií. V roce 1967 byl vznik IVP zakotven v zákonu o národních výborech (NV). K zřízení IVP byly oprávněny na základě tohoto zákona místní nebo městské národní výbory. Pracovníci IVP požívali statut veřejného činitele při plnění svých úkolů. [4]

Obecní, respektive městská policie se objevila po roce 1990 s novými společensko ekonomickými změnami v Československé republice, a to i po jejím rozdělení v roce 1993 na dvě samostatné republiky, Českou republiku a Slovenskou republiku⁴. [2]

---

³ Zřizovány k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku místními národními výbory (MNV) a městskými národními výbory (MěNV) od roku 1967.

⁴ Rozdělení České a Slovenské Federativní republiky (ČSFR) ke dni 1. 1. 1993 na Českou republiku a Slovenskou republiku, zdroj http://www.gamepark.cz/rozdeleni_ceskoslovenska_v_roce_1993_361147.htm

2 OBECNÍ A MĚSTSKÉ POLICIE PO ROCE 1990

Jak již bylo uvedeno činnost obecních, městských neboli komunálních policií byla ukončena v roce 1945. V nově vzniklém společensko ekonomickém uspořádání se nahlíželo na tyto složky jako přežití a spojené s předchozí politickou situací.

V roce 1989 nastaly opětovné změny v Československu v společensko politickém uspořádání. Obce⁵ začaly plnit úlohu při zajišťování veřejného pořádku a klidu. Na základě obecně závazných vyhlášek začaly vznikat obecní a městské policie. Přijetím zákona číslo 533/1991 Sb. o obecní policii, jehož účinnost nabyla 1. ledna 1992. Tento zákon byl přijat dne 6. 12. 1990. Oficiálně zahájily obecní policie činnost dne 3. 4. 1992, kdy ministerstvo vnitra České republiky vydalo vyhlášku č. 129/1992. [2]

Jako první impuls byla idea samosprávných obcí. Obce si začaly zabezpečovat dohled nad místními záležitostmi veřejného pořádku pomocí obecních policií. V oblasti ochrany osob a majetku se dělily o odpovědnost se soukromými bezpečnostními službami. Od doby vzniku zákona o obecní policii prošel mnoha legislativními úpravami. Rozšiřovaly kompetence na úseku dopravy, vznikla možnost uzavřít veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi, pořizování obrazových záznamů z veřejně přístupných míst, ale i obrazových a zvukových záznamů z průběhu úkonů a zákroků strážníků, prevoz a zabezpečení přepravy osob pod vlivem návykových látek do zdravotnických zařízení, tzv. protialkoholních záchytných stanic. Rozšířila se i možnost vyžadovat údaje od příslušných orgánů z jejich informačních systémů.

2.1 Právní aspekty obecní policie

Pojmem policie se rozumí ozbrojený bezpečnostní sbor, který dohlíží nad obecním, veřejným pořádkem, jež jsou tvořeny hranicemi obcí, měst a států. Policie jako organizace nebo instituce se vyvíjela dlouhou dobu a měnila se její náplň činnosti, která byla odlišná ve srovnání s dnešní dobou.

---

⁵ Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce, §1, zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

Rok 1989, respektive 1990 je mezník novodobé komunální policie, kdy nastaly změny u existujících policejních sborů a v celé veřejné správě⁶.

Obcím bylo umožněno v rámci její samostatné působnosti zabezpečovat místní záležitosti veřejného pořádku na základě zákona č. 367/1990 Sb., o obcích. Tímto zákonem bylo oprávnění obecnímu zastupitelstvu zřídit obecní – městské policie, a tím zajišťovat místní záležitosti veřejného pořádku. Zanedlouho následoval zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Do této doby obce žádaly k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku příslušné útvary Policie ČR, což se děje i dnes, kde není zřízena služebna obecní policie nebo není zajištěna její nepřetržitá 24 hodinová služba.

I přesto, že pravomoc Policie České republiky a obecní, resp. městské policie jsou na základě zákona rozdílné, v mnohém se překrývají. Z praxe však vyžadují těsnou spolupráci, vzájemné informování o aktuálních a naléhavých záležitostech. [2]

2.2 Obecní policie a její charakteristika

Pro zřízení a činnost pořádkových útvarů měst a obcí je základní právní předpis zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii. Samosprávy mají možnost, nikoliv však povinnost zřízovat obecní policii. Ve statutárních městech⁷ a v hlavním městě Praha působí obecní policie pod názvem „městská policie“. Obecní policii můžeme charakterizovat jako nestátní policejní (ozbrojený) bezpečnostní sbor, který je zřízen obecním zastupitelstvem. Jako organizační složka je nástrojem obce, kterým zajišťuje klid a pořádek v teritoriu⁸ své obce. Činnost obecní policie je veřejně prospěšná a jedná se z pohledu instituce o část veřejné správy, která má hlavní úkol péči o bezpečnost občanů na území, resp. katastru obce, její místní působnost, pokud nebereme uzavření veřejnoprávní smlouvy s jinou obcí, kde nebyla zřízena obecní policie v rámci zákona o obecní policii.

---

⁶ Rozdělení na státní správu a samosprávu, poskytování správních činností související s poskytováním veřejných služeb. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Veřejná_správa

⁷ Statutární město na rozdíl od jiných měst, obcí, městysů se může členit na dílčí samosprávné části, jež jsou vymezeny právě ve statutu dotčeného statutárního města.

⁸ Území, oblast, tvořící správní jednotku. Zdroj: KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 5., přepracované a doplněné vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1994, ISBN 80-04-26059-4.

Obecní policie nenahrazuje činnost Policie ČR z důvodu záruk, které jsou garantované Českou republikou, jako je trestně právní ochrana osob, dohled nad bezpečností silničního provozu, ochrana státních hranic, ochrana ústavních činitelů apod. Rámcem činnosti obecní (městské) policie je dán obecně závaznými právními předpisy a podzákonnými akty. Těmito je vytvořen rozsah činnosti, kompetence, povinnosti a práva pracovníků obecní (městské) policie ve výkonu služby.

Závazné normy s celostátní působností se vztahují k obecní policii s celorepublikovou působností, místní platná působnost je na základě obecně závazných vyhlášek měst a obcí.

Dle velikosti daného území, které rozlišují, zda se jedná o obecní nebo městskou policii, tím je i určen počet strážníků, časový úsek její působnosti, který má za následek i zkušenosti a úroveň činnosti. Výkon činnosti probíhá v terénu formou pěší hlídky, motorizované hlídky, jízdní hlídky na kolech nebo hlídky na koních.

Ne vždy se však aktuální potřeba výkonu obecní (městské) policie řídí dle potřebnosti a optimálnosti v dané oblasti, rozboru aktuálního stavu veřejného pořádku. Vše je odvislé na finanční situaci obce a úrovně vedoucích pracovníků obecních (městských) policií. Kvalita jednotlivých obecních (městských) policií bývá velmi rozdílná.

Ve srovnání s Policií České republiky chybí činnosti a řízení obecní policii organizovaný a nadřazený prvek, což je projevuje výše uvedenou velmi rozdílnou kvalitou. [3]

Dále bude hovořeno o obecní policii (OP) anebo o městské policii (MP), rozdíl je pouze v názvu, pravomoce jsou naprosto stejné.

Základní poslání OP v bezpečnostním prostředí České republiky je, že přispívá k ochraně a bezpečnosti majetku a to v rámci přestupkového jednání a především preventivně v obci nebo městě, kde byla zřízena. Nezanedbatelná role v rámci prevence kriminality⁹ v obci nebo městě a jeho okolí, i když výstižně pojmenovat tento pojem není

---

⁹ Kriminalita – zločinnost, nejzávažnější sociálně patologický jev. Zdroj: KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 5., přepracované a doplněné vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1994, ISBN 80-04-26059-4.

jednoduché. V praxi je však řada těchto protiprávních jednání v úrovni trestné činnosti, která kompetentně je příslušná Policii ČR a orgánům činným v trestním řízení. OP (MP) dále dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití. Při porušení je v praxi strážník nebo i policista České republiky zpravidla jako první, kdo se s porušením setká anebo se poškození obrátí přímo na orgány, které jsou kompetentní řešení.

Další a to nejméně oblíbenou činností mezi veřejností je odborně řečeno zmocnění obecní (městské) policie odhalovat a zjišťovat přestupky, který je jí zákonem stanoven a následné ukládání blokových pokut. Nejčastěji se jedná o přestupky spáchané proti bezpečnosti a plynulosti v silničním provozu neuposlechnutím zákazu vyplývající z místní úpravy silničního provozu přestupky spáchané stáním vozidla na chodníku, kde to není dovoleno. Kompetence v rámci svého oprávnění, kdy obecní policie se podílí na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích má rozšířené pravomoci k 01. 07. 2006 oprávnění zastavit motorové vozidlo, jehož řidič nebo přepravovaná osoba je podezřelá ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti v silničním provozu¹⁰.

Zákonodárce stanovil a vymezil povinnosti, oprávnění a úkolů strážníků obecních policií, které plní v rámci svého povolání. Již nošení donucovacích prostředků a možnost jejich použití působí velmi psychologicky na veřejnost a lze jimi vynutit nebo obnovit původní právní stav. Samozřejmě, že použití donucovacích prostředků Policií ČR je daleko rozsáhlejší.

Vyhláška MV ČR č. 88/1996 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii.

2.3 Obecní policie a prevence kriminality

Prevenční¹¹ kriminality podle kriminologického slovníku můžeme nazvat zákrokem, včasnou obranou, ochranou. Podrobnější výklad je společenské opatření zaměřená na předcházení sociálně patologických jevů ve společnosti, především kriminalitě. Obsahové zaměření kriminální prevence je sociální prevence, situační prevence

---

¹⁰ Zákon číslo 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

¹¹ Opatření, která má zabránit něčemu zbránit nebo proti něčemu chránit. Zdroj: KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 5., přepracované a doplněné vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1994, ISBN 80-04-26059-4.

a viktimologická prevence¹². Moderní kriminologie¹³ přidává další dělení prevence kriminality, a to adresnou – prevence primární, prevence sociální a prevence terciální. [7]

Pro úplnost zkráceně vysvětlím pojmy prevence:

- prevence primární (prvotní) je zaměřena na město, mládež. Základ spočívá v pozitivním ovlivňování např. mládeže hodnotové orientace, výchovné, osvětové a zdravotní. Největším problémem je využití volného času, ale i rodinné poměry
- prevence sekundární (druhotná) je určena konkrétním adresátům – osoby, prostředí, kde vzniká riziko, že se stanou v budoucnosti pachatelé trestné činnosti, jsou to rodiny alkoholiků, rodiny, kde byl již někdo z členů pravomocně odsouzen za různou úmyslnou trestnou činnost, jako je majetková, útoky na integritu člověka, trestné činy spáchané pod vlivem návykových látek apod.
- prevence terciální je směřována již známým pachatelům trestné činnosti, recidivistům po jejich návratu z výkonu trestu do společnosti, uplatnění v pracovní oblasti, motivací ve vzdělání, bydlení apod. [7]

OP má přímo zákonem o obecní policii¹⁴ dané, že se podílí na prevenci kriminality v obci. Bližší výklad k tomuto pojmu však v rámci tohoto zákona není. Do prevence kriminality zahrneme soubor nerepresivních opatření vyvíjené státními, veřejnými a soukromými subjekty. Základní cíl je předcházení páchaní kriminality a snižování obav z ní. Není to jen prevence, ale i pomoc obětem trestných činů.

V rámci působení OP je to omezení kriminogenních¹⁵ příležitostí, působením na možné pachatele trestné činnosti formou přítomnosti v přímém výkonu na ulici, osobním

---

¹² Viktimologická prevence – prevence zaměřena na bezpečné jednání, užívá metody sociální situační prevence Zdroj: ZOUBKOVÁ, Ivana a kolektiv. Kriminologický slovník. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011, ISBN 978-80-7380-312-4.

¹³ Věda o kriminalitě, která má v rámci kriminálních věd nejjobecnější postavení, vznikla v 2. polovině 19. století v Itálii. Zdroj: ZOUBKOVÁ, Ivana a kolektiv. Kriminologický slovník. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011, ISBN 978-80-7380-312-4.

¹⁴ Zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, v znění pozdějších úprav a předpisů.

¹⁵ Okolností usnadňující vznik, trvání nebo rozšiřování kriminálního jednání, skupiny.

Kriminogenní příležitosti - situace napomáhající vzniku kriminálního jednání (nezajištěný majetek, handicapovaná potenciační oběť). Zdroj: ZOUBKOVÁ, Ivana a kolektiv. Kriminologický slovník. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011, ISBN 978-80-7380-312-4.

kontaktem s těmito osobami. Hlavní je nevyhýbání se těmito osobám, nepovyšování se nad těmito osobami, jak v praxi nezdávám, ale i slyším od kolegů.

V České republice je prevence kriminality organizována na několika úrovních:

- meziresortní úroveň je organizována na úrovni vlády
- rezortní úroveň pochází z věcné působnosti jednotlivých ministerstev
- místní úroveň je věcí orgánů policie, veřejné správy, samosprávy a dalších institucí v obcích.

Místní úroveň je k prevenci kriminality nejvhodnější a nejefektivnější vyplývající z místních znalostí, potřeb, možností. Nezbytná je součinnost orgánů na všech již uvedených úrovních. Programy prevence kriminality jsou podmíněny potřebami, zájmem v místní situaci, ale i výběrem lidí a finančními prostředky. Pokud je realizují obecní nebo městská zastupitelstva, nesou i za ně odpovědnost. [8]

2.4 Zřízení a postavení obecní policie

Zřízení OP je stanoveno dle § 1, odst. 1, zákona¹⁶, kde je uvedeno, že obecní policie je orgán obec, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo¹⁷ obecně závaznou vyhláškou¹⁸.

Pokud se rozhodne obecní zastupitelstvo zřídit obecní policii, po vydání obecně závazné vyhlášky o zřízení obecní policie vydá další obecně závaznou vyhlášku, která stanoví podrobnosti o stejnokroji, jeho nošení apod. Tento stejnokroj nesmí být zaměnitelný se stejnokroji příslušníků ozbrojených sil a sborů a dalších sborů ustanovených zvláštními zákony, např. hasiči, celníci. Podrobnosti stanoví vyhláška Ministerstva vnitra ČR č. 88/1996, Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, kde jsou uvedeny podrobnosti k označení motorových vozidel obecních a městských policií, jednotné prvky stejnokrojů.

---

¹⁶ Zákon číslo 533/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

¹⁷ Obec je samostatně spravována obecním zastupitelstvem, podle §5, odst. 1, zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

¹⁸ Vydávají obce v rámci působení v samostatné působnosti, schvalují je obecní zastupitelstva, podle § 84, odst. 2, písm. h), zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

Jak stanoví zákon, obecní policii řídí starosta nebo může pověřit zastupitelstvo obce jiného člena obecního zastupitelstva, který plní některé úkoly při řízení obecní policie.

Obecní rada může pověřit taktéž pověřit plněním některých úkolů určeného strážníka na základě předloženého negativního – lustračního osvědčení dle § 8, zákona¹⁹.

2.4.1 Působnost obecní policie

Místní působnost OP je dána jako podobně obec vykonává působnost na teritoriu stanoveném zákonem²⁰ a zákonem o obecní policii začínajícím a končícím hranicemi obce, tj. katastrálním územím. Název obce je vyznačen na domovence, která je umístěna na záloktí levého rukávu uniformy strážníka. Jak je uvedeno, místní působnost OP v rámci např. je zajišťování záležitostí veřejného pořádku, kde protiprávní jednání zjišťují, řeší a postihují, kdy pravidla stanovená zákonem jsou stejná na celém území České republiky. Jedná se o zákon číslo 200/1990 Sb., o přestupcích. Pokud obec, kde je zřízena OP, uzavře veřejnoprávní smlouvu podle § 3a nebo § 3b zákona o obecní policii s jinou obcí, působnost dané OP je rozšířena v rozsahu uzavřené smlouvy na území této obce.

Věcná působnost, tedy primární²¹ úloha OP je určena rozsahem pravomocí a spočívá v základním úkolu zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku²². Tuto působnost charakterizuje § 2, zákona o obecní policii, kdy odhalují přestupky určené v rozsahu, způsobem a formou zákonnými akty. Cíl je zabránit protiprávnímu jednání nebo jej vyhledat, řešit a postihovat. [3]

Základní úkoly OP dle § 2, zákona²³:

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití

---

¹⁹ Zákon číslo 451/1991 Sb., stanovení některých předpokladů pro výkon funkcí ve st. orgánech, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

²⁰ Zákon číslo 128/2000Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

²¹ Prvotní, základní, hlavní. Zdroj: KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 5., přepracované a doplněné vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1994, ISBN 80-04-26059-4.

²² Ochrana pravidel chování, pojem veřejný pořádek není v žádném právním předpisu definován, ale je obsažen v řadě právních norem.

²³ Zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce
- d) podílí se v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích
- e) podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- f) podílí se na prevenci kriminality v obci
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci
- h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce
- i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.

2.4.2 Postavení, oprávnění a povinnost strážníků

Postavení pracovníka obecní policie je ze zákona²⁴ zaměstnane obce v pracovním poměru k obci. Řídí se zákoníkem práce a zákonem o obecní policii.

Povinnosti strážníků obecní policie je specifikována v zákoně o obecní policii podle §1, § 6 až § 10, §21 a § 26. Povinnosti jsou preferovány před oprávněními strážníků a můžeme je dělit na obecné a specifické.

Obecné povinnosti jsou:

- společné pracovníkům státní správy a samosprávy
  - respektovat právní systém dodržováním platných právních předpisů
  - plnit řádně, svědomitě a profesionálně plnit své zaměstnanecké povinnosti
  - rozhodovat spravedlivě a nezaujatě
  - vykonávat a řídit se příkazy vedoucích pracovníků obecních policií – nejsou-li v rozporu s právními předpisy
- právní postavení strážníka

---

²⁴ Zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

- povinnost mlčenlivosti, § 26 zákon o obecní policii, trvající i po skončení pracovního poměru strážníka
- trvalé a nepřetržité naplňování předpokladů dle zákona o obecní policii, jakož je i fyzická, psychická způsobilost, bezúhonnost, odbornost.

Specifické povinnosti jsou:

- povinnosti uvedené v § 6 až § 10 uvedené v zákoně o obecní policii jsou závazné pro provádění všech zákroků a úkonů strážníkem:
  - dbát cti důstojnosti a vážnosti osob své i vlastní – vystupování jako úřední osoby, autorita, vzhled, důstojnost, přiměřenost apod.
  - nepřipustit, aby osobám v souvislosti s činností strážníka vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu, sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem
  - povinnost poučit osoby v jejich právech, je-li prováděn zákrok nebo úkon do jejich práv a svobod, jestliže to povaha nebo okolnosti dovolují. Jestliže to nedovolují, poučení následuje, jakmile to okolnosti dovolí
  - prokazovat se při výkonu své pravomoci příslušnost k obecní policii stejnokrojem s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce
  - prokázání průkazem obecní (městské) policie nebo ústním prohlášením „obecní policie nebo „městská policie“ v mimopracovní době, kdy zakročuje strážník v případě, že je ohrožen život, zdraví nebo majetek osoby
  - oznámit Policii ČR důvodné podezření, že byl spáchán trestný čin a zároveň zajistit místo proti vstupu nepovolaných osob
  - oznámit příslušnému orgánu, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt
  - vyzvat osobu, proti které zakročuje, s tím že bude použito donucovacích prostředků.

Strážník není povinen provést zákrok:

- je-li pod vlivem léků nebo jiných látek, které závažným způsobem snižují jeho schopnost jednání

- k provedení zákroku nebyl odborně vyškolen ani vycvičen – např. zneškodnění výbušniny
- provedení zákroku by bylo v rozporu s opatřeními policie nebo ozbrojených sborů.

Oprávnění strážníků

Oprávnění strážníků specifikuje zákon o obecní policii, jsou vyjmenovány v § 11 až § 20, § 24b. Po novelizaci přibylo oprávnění dle § 79a zákona²⁵.

Opět oprávnění můžeme rozdělit do dvou základních skupin:

- dané zákonem o obecní policii
  - oprávnění požadovat vysvětlení dle § 11
  - oprávnění prokázat totožnost dle § 12
  - oprávnění předvést osobu dle § 13
  - oprávnění odebrat zbraň dle 14
  - oprávnění zakázat vstup na určená místa dle § 15
  - oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor dle 16
  - oprávnění odejmout věc dle § 17
  - oprávnění použít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla dle § 17a
  - oprávnění ke vstupu do živnostenských prostor dle § 147c
  - oprávnění použít donucovací prostředky dle § 18
  - oprávnění použít psa dle § 19
  - oprávnění použít služební zbraň dle § 20
  - oprávnění pořizovat zvukové a obrazové záznamy dle § 24b
- vyplývající z dalších zákonů
  - rozhodnout o odstranění vozidla, tvoří-li překážku provozu na pozemní komunikaci dle § 45, odst. 1²⁶

---

²⁵ Zákon číslo 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

²⁶ Zákon číslo 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

- oprávnění měřit rychlost za účelem zvýšení bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 79a²⁷.

2.4.3 Odborné předpoklady strážníka

Krátce se zmíním o odborných předpokladech, které jsou stanoveny vyhláškou MV č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii. Je to znalost ústavního pořádku České republiky, základů kriminalistiky a právní úpravy:

- Listina základních práv a svobod
- zákon o právu shromažďovacím
- zákon o obecní policii
- zákon o obcích
- zákon o krajích
- zákon o Policii České republiky
- trestní zákoník
- trestní řád
- živnostenského podnikání
- střelných zbraní a střeliva
- přestupků a jiných správních deliktů
- správního řízení
- bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích
- ochrany před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
- krizového řízení.

Jak je výše uvedeno, znalost ústavního pořádku České republiky je poměrně rozsáhlá pro výkon strážníka, kdy jako čekatel vykoná úspěšně zkoušku před komisí MV. MV vydá strážníkovi osvědčení na dobu 3 let, pokud byla úspěšně vykonána. Postavení MV vůči strážníkům obecních policií je i v oprávnění odejmout osvědčení v případě, že strážník

---

²⁷ Zákon číslo 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

přestane splňovat – bezúhonnost²⁸, spolehlivost²⁹, zdravotní spolehlivost³⁰ nebo odbornou způsobilost³¹. [5]

2.4.4 Ochrana osobních údajů zjištěných a zpracovaných strážníkem

Strážník se musí při výkonu svých pravomocí daných zákonem o obecní policii řídit i zákonem na ochranu osobních údajů³², jelikož zpracovává osobní údaje v rámci veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Zákon o ochraně osobních údajů osobní údaj definuje jako jakoukoli informaci týkajícího se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Obecní policie je oprávněna zpracovávat osobní údaje podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona (zákon o přestupcích, o silničním provozu³³).

Osobní údaje jsou: jméno, příjmení, datum narození, rodné číslo, bydliště osoby. Zákon o obecní policii ukládá tyto údaje jednou za 3 roky prověřovat, zdali jsou potřebné k plnění úkolů, a pokud ne, musí být bez zbytečného odkladu zlikvidovány.

Zmíním se i krátce o povinnosti strážníka zachovávat mlčenlivost³⁴, se všemi skutečnostmi, se kterými se seznámil při plnění úkolů obecní policie. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního poměru strážníka. Pokud strážník požádá konkrétní osobu o poskytnutí pomoci, má i tato osoba po řádném poučení povinnost zachovávat mlčenlivost³⁵.

Povinnost zachovávat mlčenlivost ukládá strážníkovi i zákoník práce³⁶. [5]

---

²⁸ § 4a, zákona číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

²⁹ § 4b, zákona číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

³⁰ § 4c, zákona číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

³¹ § 4d, zákona číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

³² § 3, odst. 6, písm. c), zákona číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

³³ Zákon číslo 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

³⁴ § 26, odst. 1, zákona číslo 553/1991 Sb., obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

³⁵ § 26, odst. 2, zákona číslo 553/1991 Sb., obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

³⁶ § 303, odst. 2., písm. b), zákona číslo 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

3 ROLE MĚSTSKÉ POLICIE V BEZPEČNOSTNÍM PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Porovnání úlohy MP a Policie ČR určuje v první řadě legislativa³⁷. Policie ČR je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor s hierarchickou³⁸ strukturou, plní řadu úkolů v oblasti vnitřní bezpečnosti České republiky, má primární³⁹ postavení. Vztahy jsou založeny na nadřízenosti a podřízenosti, zákroky se provádí pod jednotným velením. Z pohledu výkonu pořádkové služby jsou některá oprávnění nazvána stejně, ale co do rozsahu a možnosti zásahu do práv a svobod třetích osob se liší. Totéž je i u obdobných oprávnění. Je to konkrétně v případě použití donucovacích prostředků. Policie ČR zajišťuje nepřetržitou službu 24 hodin denně a po celý rok, pokrývá celé území České republiky. Přijetí příslušníka Policie ČR a jeho následným služebním poměrem, setrváním se řídí speciálním zákonem. Liší se i výcvik, školení, odborná způsobilost.

OP má roli subsidiární⁴⁰. [9]

Vzhledem k tomu, že obecní policie nemá tolik úřední práce, tj. zpracování spisů z míst dopravních nehod, trestných činů, zadržení a zajištění osob atd., je více vidět v ulicích městská policie. Obě policie mají zákon z roku 1991, kdy legislativa je postupně mění a upravuje do dnešních dnů. I když má dnes městská policie své místo ve společnosti, není vedena v bezpečnostním systému České republiky, v systému Integrovaného záchranného systému⁴¹ je vedena jako ostatní složky, ač je ze zkušenosti minulých let známo, že právě při živelných pohromách jako byly katastrofální povodně v roce 1997

---

³⁷ Zákonodárná moc, tvorba právních norem, činnost směřující k vydávání právních předpisů. Zdroj: KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 5., přepracované a doplněné vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1994, ISBN 80-04-26059-4.

³⁸ Stupňovitá soustava. Zdroj: KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 5., přepracované a doplněné vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1994, ISBN 80-04-26059-4.

³⁹ Prvotní, základní, hlavní. Zdroj: KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 5., přepracované a doplněné vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1994, ISBN 80-04-26059-4.

⁴⁰ Pomocný, náhradní, podpůrný. Zdroj: KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 5., přepracované a doplněné vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1994, ISBN 80-04-26059-4.

⁴¹ Systém funkčních vazeb zabezpečující jednotný, koordinovaný a efektivní postup záchranných, pohotovostních, ochranných, odborných a jiných služeb či složek nebo orgánů státní správy a samosprávy, popřípadě dalších právnických i fyzických osob v ochraně obyvatelstva před mimořádnými událostmi, v přípravě na ni a při odstraňování následků mimořádných událostí.

na Moravě a v dalších letech na jiných částech naší republiky sehrála městská policie jednu z hlavních rolí bylo varování a následné vyhlášení evakuace obyvatel z ohrožených míst, pomoc při následné ochraně majetku zaplavených oblastí, samozřejmě v těsné součinnosti s Policií ČR a dalšími složkami, např. vojáky základní služby Armády České republiky (1997).

Společnost a ani zákonodárci po poměrně dlouhé době fungování OP neví kam tuto složku zařadit. Z praxe se setkávám u občanů s právní nevědomostí pravomocí OP slovy typu „To Vy nemůžete, na to nemáte právo“, anebo opak z navyšování pravomocí. Veřejnost nemá dostatečnou povědomost o hlavní náplni OP, její postavení ve společnosti, činnosti v obci, kde je zřízena. Hrají zde roli i předsudky veřejnosti. Jednoduše řečeno úvahy o její smysluplnosti.

Podíl na ochraně místních záležitostí veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku je nutná spolupráce mezi oběma subjekty na úrovni zástupců, kdy se vzájemně informují o bezpečnostní situaci, možných hrozících narušeních veřejného pořádku, např. konání rizikových fotbalových utkání, demonstrací, nárůstu kriminální majetkové činnosti apod.

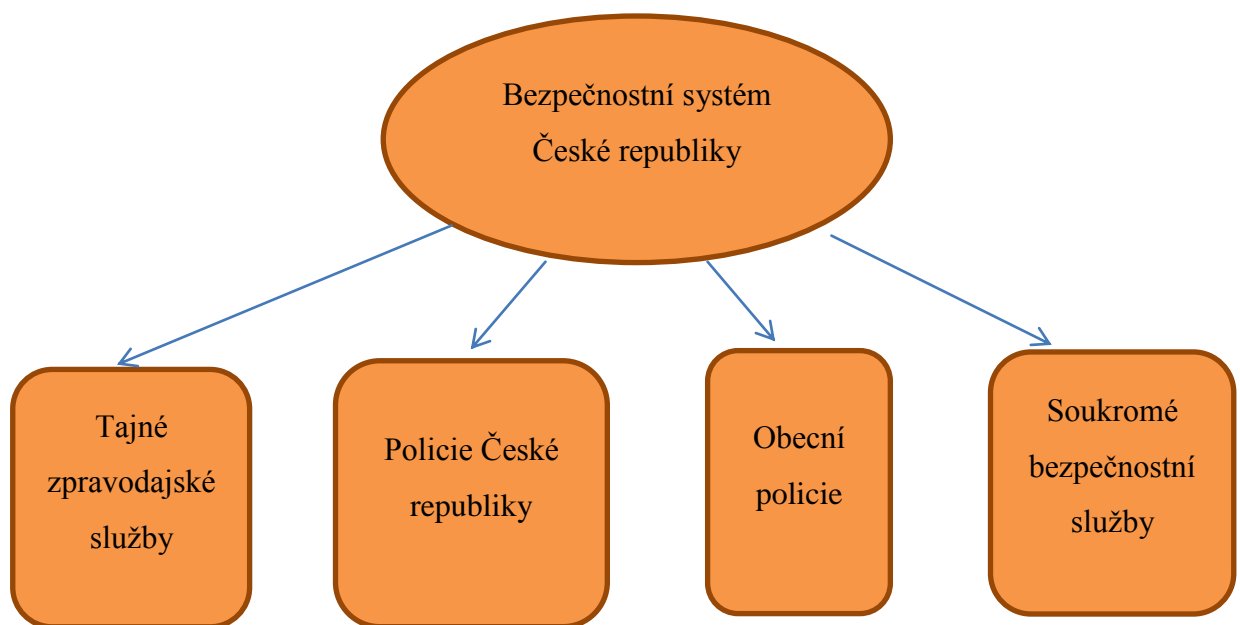
Praxe ukazuje, že nadpoloviční činnost obecních a městských policií je zaměřena na řešení dopravní situace v obcích a městech, nejvíce porušování zákazových dopravních značení, nedodržování obecných ustanovení zákona o silničním provozu. Následuje veřejný pořádek a občanské soužití. Přestupky proti majetku nejsou také zanedbatelné, mezi nejčastější patří drobné krádeže v obchodech, supermarketech, kde po zadržení osob podezřelých z protiprávního jednání pracovníky soukromých bezpečnostních služeb jsou tyto předávány k dalším úkonům obecní (městské) policii. Totéž platí i pro ostrahu podnikových areálů, firem, kde je velmi úzká spolupráce v případě přestupkového jednání s obecní policií, v rovině trestně právní s Policií ČR.

3.1 Bezpečnostní systém v České republice

V České republice působí tři hlavní prvky k zajištění bezpečnosti v ČR, z hlediska zajištění bezpečnosti institucí, organizace a podniku. Je to Policie ČR, OP, resp. MP, soukromé bezpečnostní služby. Policie ČR působí jako orgán státní a činný v trestním řízení – represí a prevencí. OP je orgán samosprávy zaměřená na veřejný pořádek a správní

činnosti s nejdůležitějším podílem na prevenci. Na soukromé bezpečnostní služby – SBS pohlížíme jako prvek provozovaný na komerčním základě prevence kriminality a ochrany majetku s účelem dosažení zisku. U Policie ČR a OP o dosažení zisku nemůžeme z jejich činnosti hovořit, je tím myšleno blokové řízení v oblasti dopravy, majetku, veřejného pořádku a ochrany na úseku před alkoholismem a jinými toxikomaniemi v rámci přestupkového řízení. U těchto dvou složek je především prevence a ochrana majetku v rámci hlídkové činnosti, u Policie ČR vyšetřování následků trestné činnosti páchané v různých oborech.

Čtvrtým prvkem jsou Tajné zpravodajské služby, které úzce spolupracují s Policií ČR. [1]

Obrázek č. 1 - Bezpečnostní systém České republiky⁴²

3.2 Rozšíření pravomocí obecní policie

Pravomoc OP se od roku 1996 stále rozšiřuje. Především největší rozšíření pravomocí nastalo na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních

⁴² BRABEC, František a kolektiv. *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*. 1. vyd. PRAHA: Publick History, 2001, s. 13-44. ISBN 80-86445-04-06.

komunikacích, převozu osob na protialkoholní záchytné stanice mimo území působnosti konkrétní OP, dohledu nad dodržování tabákového zákona, uzavírání veřejnoprávních smluv s jinými obcemi, ale i působnosti na území obce, kde je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. Zvláště navýšení pravomoci na dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích – oprávnění měřit rychlost vozidel, je tato činnost provozována na úkor prevence kriminality a hlavně při zajišťování a spolupůsobení v rámci při ochraně veřejného pořádku, majetku a osob. Spousta měst a obcí si pořídily za nemalé finanční prostředky s přispěním i ministerstva vnitra tzv. radary, které ne vždy byly a jsou účelně umístěny ke zvýšení bezpečnosti v silničním provozu. To se projevilo i změnou zákona⁴³, kdy byla zákonodárcem uložena povinnost označit úseky přenosnou dopravní značkou s vyobrazením kamery snímající rychlost a nápisem „MĚŘENÍ RYCHLOSTI“, která informovala účastníky silničního provozu, že úsek je měřen OP. Dále vznikla povinnost při měření rychlosti vozidel postupovat v součinnosti s Policií ČR, která určí úsek měření rychlosti. Novelizací zákona o silničním provozu byla v roce 2011 tato povinnost OP označit úseky přenosnou dopravní značkou zrušena.

Je bezpochyby, že OP přispívá ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, kdy uložené a vybrané pokuty jsou příjmem obcí a měst. Získané finanční částky znamenají v této oblasti ne zrovna zanedbatelnou položku v rozpočtu.

Jinak je nutno vzít v úvahu, že OP je významný subjekt, který zajišťuje vnitřní bezpečnost České republiky. Na rozdíl od Policie ČR nelze OP s takovou jistotou konstatovat její budoucnost, jak s ní bude nadále počítáno. Vzhledem k dnešním finančním škrtnům ve státní správě, ale i ve veřejné správě a samosprávě má nezastupitelnou úlohu.

V roce 2008 prošel reformou i zákon o Policii ČR⁴⁴.

3.3 Spolupráce obecní policie s Policií České republiky

Spolupráce OP a Policie ČR je dána již v úvodním ustanovení podle § 1, odst. 3 zákona o obecní policii, a to v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním

⁴³ Zákon číslo 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

⁴⁴ Zákon číslo 278/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

předpisem. Ale i naopak zákon o Policii ČR určuje spolupráci s obecní policií prostřednictvím „koordinační dohody“, kterou uzavře obec s konkrétním oddělením Policie ČR. Tuto dohodu mohou uzavřít, aby si stanovily obě složky společný postup při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

Celkový rozsah spolupráce udává další výčet spolupráce s Policií ČR:

- Výcvik čekatele a strážníka k používání služební zbraně a donucovacích prostředků podle § 4d, odst. 4 zákona⁴⁵
- Strážník je povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností každému kdo o ni požádá podle, včetně Policie ČR podle § 6, odst. 3
- Strážník neprovede zákrok nebo úkon, jestliže by jeho provedením došlo k maření úkolů bezpečnostního sboru podle § 8, odst. 2
- Strážník je povinen oznámit policii bez zbytečného odkladu důvodné podezření, že byl spáchán trestný čin a podle povahy věci zajistit též místo trestného činu proti vstupu nepovolaných osob podle § 10, odst. 1 a 3
- Obecní policie je oprávněn vyžadovat z informačních systémů Policie ČR údaje
  - o hledaných a pohřešovaných osobách
  - o odcizených motorových vozidlech a odcizených registračních značkách motorových vozidel, o totožnosti osob, které byly podle zákona o obecní policii předvedeny na Policii ČR nebo omezeny na osobní svobodě podle trestního řádu⁴⁶.

Následuje poskytnutí informací OP Policií ČR nebo Ministerstvem vnitra:

- ze základního registru obyvatel
- agendového informačního systému evidence obyvatel
- agendového informačního systému cizinců
- registru rodných čísel o fyzických osobách.

Další spolupráce je oprávnění OP předvést na Policii ČR osoby podle 13, odst. 1 až 3, odebrat střelnou zbraň a odevzdat nejbližšímu útvaru Policie ČR podle § 14, odst. 5,

---

⁴⁵ Zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

⁴⁶ § 76, odst. 2, zákona číslo 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

oprávnění zakázat vstup na určená místa na žádost Policie ČR podle § 15, odst. 2, způsobilost psa pro potřeby obecní policie ověřuje Policie ČR podle § 19, odst. 2, spolupráce strážníka s Policií ČR po použití služební zbraně nebo donucovacích prostředků podle § 21, zpracovávání osobních údajů OP, které potřebuje k plnění svých úkolů a tyto poskytuje mimo jiné i Policie ČR podle § 24a a § 24b. Policie ČR má zákonnou povinnost bezodkladně oznámit obci zahájení trestního stíhání strážníka pro podezření ze spáchání trestného činu strážníka podle § 25, odst. 1.

Ministerstvo vnitra poskytlo v roce 2010 v rámci prevence kriminality dotace ve výši 67,5 milionu Kč pro projekty prevence a práce s rizikovými skupinami mládeže a dětí a budování a rozšíření městských kamerových dohlížecích systémů a propojení služeben MP a služeben Policie ČR. Dále ministerstvo vnitra připravilo i projekt vzdělávání strážníků MP v oblasti prevence kriminality, zvládání problémových situací, jejich prevenci a zavádění tzv. community policing⁴⁷.

V zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku OP doplnila Policii ČR, která nebyla schopna v rámci svých početních stavů zajistit tuto oblast, což přetrvává dodnes. Největší součinnost mezi oběma policiemi je v pořádání kulturních, sportovních akcí (hokejové a fotbalové utkání), veřejnými shromážděními občanů, pátrání po pohřešovaných osobách, pachatelích trestné činnosti apod. Při pořádání uvedených zvláště sportovních akcí, kdy je důvodná obava z narušení veřejného pořádku, ohrožení života, zdraví nebo majetku osob, se spolupráce velmi osvědčila.

3.4 Postavení soukromých bezpečnostních služeb v bezpečnostním prostředí České republiky

Ve městech v dnešní době bereme jako samozřejmost činnost soukromých bezpečnostních služeb (dále jen SBS), které doplňují funkci bezpečnostních orgánů.

---

⁴⁷ Mnohostranná spolupráce policie s občanskou společností založená na filosofie policejní práce směrem k větší otevřenosti vůči veřejnosti a ke zdůraznění pomáhající role policie. Zdroj: ZOUBKOVÁ, Ivana a kolektiv. Kriminologický slovník. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011, ISBN 978-80-7380-312-4.

Soukromé bezpečnostní služby ochraňují majetek právnických i fyzických osob formou střežení objektů a areálů, v obchodech a supermarketech, zabezpečují převozy velkých finančních částek, cenností, ochraňují životy a zdraví, bezpečnost osob a zajištění veřejného pořádku na sportovních a kulturních akcích. Jedná se zejména o pořádání fotbalových a hokejových utkání, koncerty apod. V případě narušení veřejného pořádku, spáchání přestupkového jednání nebo trestné činnosti jsou tyto složky jako první na místě a podávají základní informace.

Činnost nebo spíše podnikání v oboru SBS se řídí na základě Živnostenského zákona⁴⁸.

Největší spolupráce s Policií ČR a OP je při pořádání sportovních akcích. Požadavky a činnost SBS je určena zákazníkem. Dosud nebyl v České republice přijat zákon o SBS, proto je postavení jejího pracovníka, pravomoc na úrovni běžného občana. Další právní předpisy, ve kterých se pracovníci SBS musí zběžně orientovat, jsou zákoník práce, listina práv a svobod, trestní zákoník, trestní řád a další právní normy České republiky. Dále by měli být školeni na konfliktní situace a jejich řešení. Možnost zadržet osobu, která se dopouští trestného činu, nebo bezprostředně poté mají pracovníci, omezit ji na osobní svobodě, následně ji předat Policii ČR, resp. ji nahlásit zadržení této osoby. Mohou využít krajní nouze, nutné obrany, jako kterýkoliv občan dle § 76, odst. 2, trestního řádu⁴⁹. Jinými speciálními zákonnými oprávněními nedisponují.

S pracovníky soukromých bezpečnostních služeb se setkávají příslušníci Policie ČR nebo OP takřka každodenně. Jsou to např. drobné krádeže v obchodech a supermarketech, kdy je osoba podezřelá ze spáchání přestupku proti majetku zadržena pracovníkem – detektivem soukromé bezpečnostní služby, a následně předána k dalším úkonům Policii ČR nebo městské policii. Jedna z dalších spoluprací je při zjištění SBS narušení objektu – tzv. plášťové ochrany budovy, kdy je objekt narušen a je podezření, že se v tomto objektu pohybuje pachatel, ale také nedodržování pravidel bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích na místě veřejně přístupných před podniky a firmami.

---

⁴⁸ Zákon číslo 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

⁴⁹ Zákon číslo 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

Nově musí i pracovníci těchto soukromých a bezpečnostních služeb vykonat zkoušku ze znalostí právního pořádku České republiky.

Jako další spolupracují s orgány Policie ČR a městské policie právnické nebo fyzické osoby. Těmto osobám nejsou lhostejné věci veřejné týkající se veřejného pořádku.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 OPATŘENÍ A POSTUPY KE ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU V ČINNOSTI MĚSTSKÉ POLICIE

K opatřením a postupům ke zlepšení činnosti městské policie se budu věnovat dále. Zaměřil jsem na praktickou část působení OP v každodenním styku s veřejností, vnímání veřejností této ozbrojené komunální složky. Co se týká legislativních změn, zmíním se jen okrajově. Pravomoc OP by mohla být v některých oprávněních rozšířena k zajištění většího vymahatelnosti práva v rámci přestupkového zákona, jako je například vstup do živnostenských provozoven po uzavírací době, apod. Praktický výzkum činnosti OP ukázal konkrétní vyjádření veřejnosti, s čím je v činnosti OP spokojena a naopak. Problémy se zabezpečením veřejného pořádku, dopravní situace, ochrany majetku, bezpečnosti osob jsou samozřejmě rozdílné ve velkých městech než v menších městech a obcích.

4.1 Praktický výzkum činnosti obecní, resp. městské policie formou dotazníku k jejímu současnému postavení v bezpečnostním prostředí České republiky

V současné době v 6249 obcích v České republice působí 357 obecních a městských policií s početním stavem 8249 strážníků⁵⁰, což není zanedbatelné množství. Podotýkám, že počet obecních policií, a tím i počet strážníků se neustále mění. Jelikož se jedná o osoby disponujícími pravomoci, které mohou zasáhnout do práv a svobod občanů, jsou ozbrojené, mohou pořizovat legálně obrazové, zvukové a jiné záznamy, je nutno věnovat této složce působící v bezpečnostním systému České republiky značnou pozornost, neboť občan se s obecní (městskou) policií setkává takřka každodenně.

---

⁵⁰ Dostupné z: http://www.obecnipolicie.eu/a_dokument/1315760306_smisene_hlidky_OP-PCR.pdf

Ke zjištění aktuálního stavu a názoru veřejnosti k působení OP, MP a následné analýze jsem zvolil průzkum formou dotazníku⁵¹ osob ve Zlínském kraji. Je tím myšleno působení MP obecně v rámci bezpečnosti v České republice. Výběr dotazovaných osob byl vybrán na základě jejich pohlaví, věku, místa bydliště, vzdělání a náhodném výběru, aby měla každá zkoumaná osoba stejnou šanci se dostat do zkoumaného vzorku.

Prakticky jsem se zaměřil vnímání občana z jeho pohledu bezpečnosti, kterou mu poskytuje OP, resp. MP, názor na jednotlivé strážníky, ale i jako celek, jejich jednání vůči občanům apod.

Zajímalo mne, v čem vidí dotazovaná veřejnost největší přínos OP, v oblastech, které jsou jí zákonem⁵² a dalšími právními normami svěřeny, dále názor na obecní (městskou) policii jako celek.

Dotazováno bylo celkem 170 osob. Zpracováno bylo reálně 142 vyplněných dotazníků, zbylé osoby se nevyjádřily vůbec. Vyloučil jsem osoby zaměstnané přímo u obecní (městské) policie z důvodu možné podjatosti.

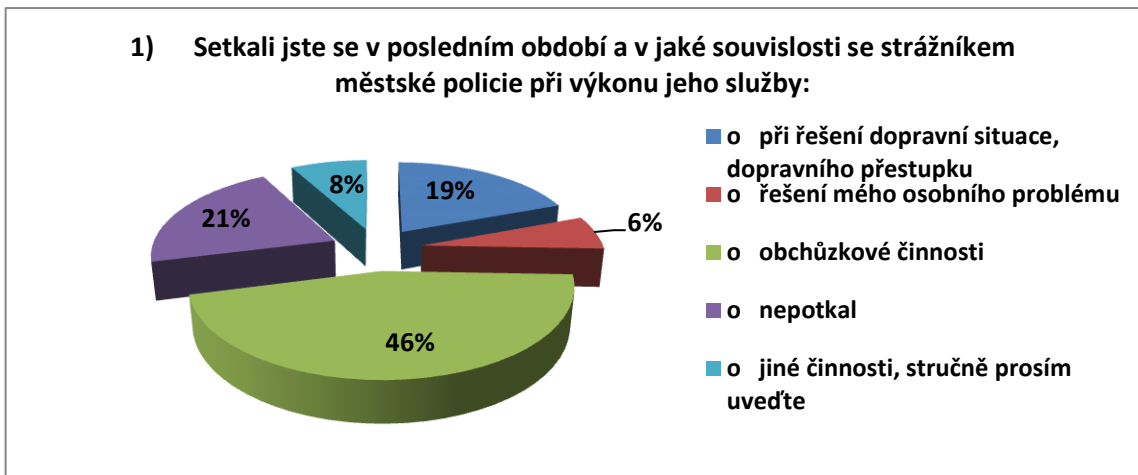
V dotazníku se dotazované osoby vyjadřovaly k předem určeným otázkám, a v některých případech bylo možno se vyjádřit i písemně, měl-li dotazovaný připomínku či jiný názor. Do dotazníku bylo vloženo 22 otázek, 23. otázka byla určena dotazovaným osobám k připomínce a názorům, které nejsou obsaženy v dotazníku. Zajímalo mne vztah a pohled veřejnosti k vystupování strážníků, úplatnost strážníků, k čemu nejvíce přispívá OP (MP) v konkrétním městě, v jaké oblasti by se měla zlepšit, ale i opodstatněnost působení Policie ČR a MP, věk, vzdělání dotazovaných, apod. Dotazníky byly tištěné, vyhodnocení bylo provedeno pomocí MS Excel.

---

⁵¹ Dotazník – výzkumný nástroj, jehož prostřednictvím zjišťujeme postoje, názory, případně i znalosti a informovanost určitého okruhu lidí o určitých problémech. Zdroj: ZOUBKOVÁ, Ivana a kolektiv. Kriminologický slovník. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011, ISBN 978-80-7380-312-4.

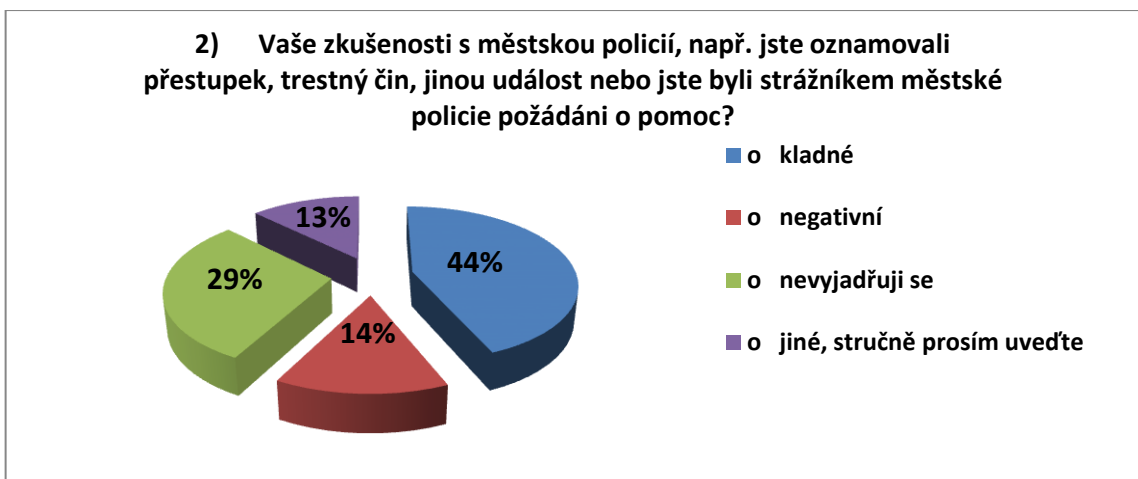
⁵² Zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

Graf č. 1 Setkání se strážníky při výkonu služby

Jako první byl dotaz na zjištění, kde lze nejčastěji potkat strážníka. Při obchůzkové činnosti se setkala se strážníky 46 % dotazovaných. Tato činnost by měla být však ještě častější, protože se jedná o přítomnost uniformovaného strážníka na veřejnosti a tím i naplnění jednoho z úkolů MP, tj. že přispívá k prevenci kriminality. V 8 % se setkali dotazovaní s MP při dozoru na hokejových nebo fotbalových utkáních.

Graf č. 2 Zkušenosti s městskou policií

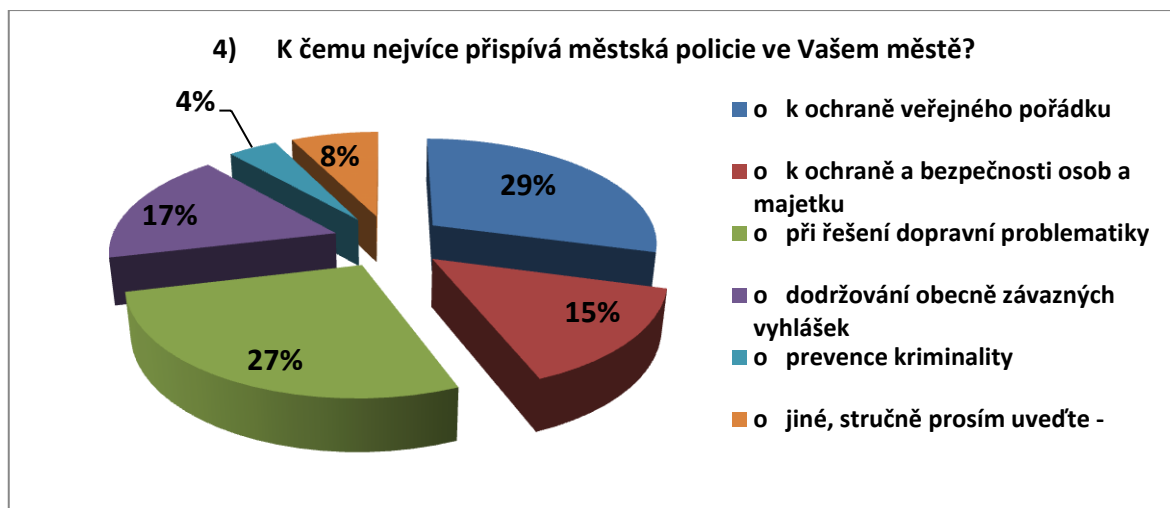
Osobní zkušenosti s MP při požádání o pomoc ze strany občana nebo i naopak bylo ve 44 % hodnoceno kladně. Je to poměrně dost, ale stále chybí více osobní přístup jednotlivých strážníků k veřejnosti. Negativních odpovědí je 14 %, což není také málo. V 13 % se dotazované osoby převážně vyjádřily, že s městskou policií zkušenost žádnou nemají nebo se nevyjádřily vůbec.

Graf č. 3 Chování strážníka městské policie k veřejnosti

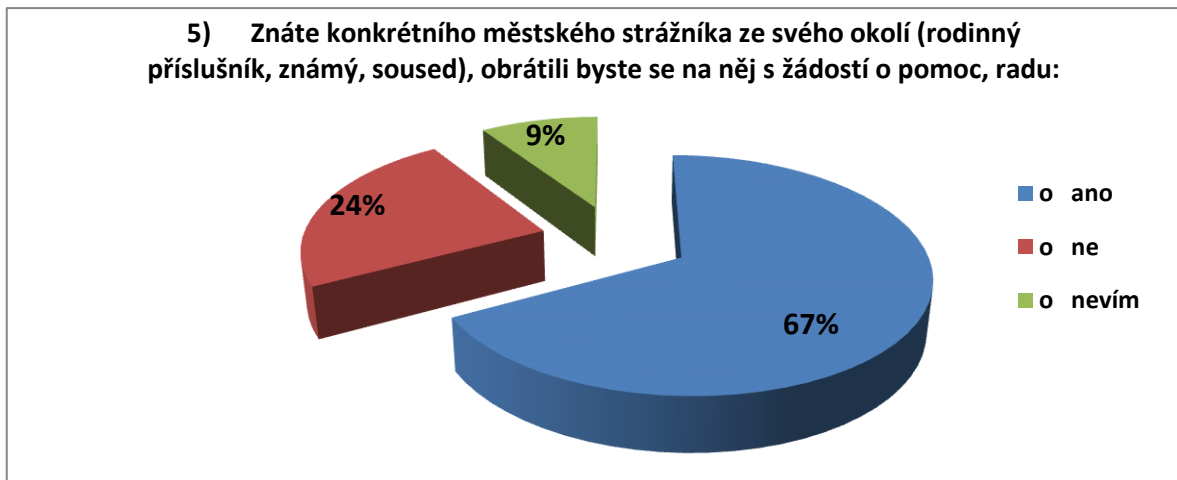
Jako vstřícné, konkrétní a profesionální chování strážníka k dotazovaným osobám hodnotilo kladně 51 % dotazovaných. Neprofesionalita nebo neochota při kontaktu s osobami byla hodnocena shodně po 5 %, což není mnoho, ale k jednání uniformované a veřejně vystupující osoby by neměla patřit vůbec. Vysoký je i počet osob, které se nevyjádřily. Bylo to 39 %.

Graf č. 4 Zjištění největšího přínosu městské policie

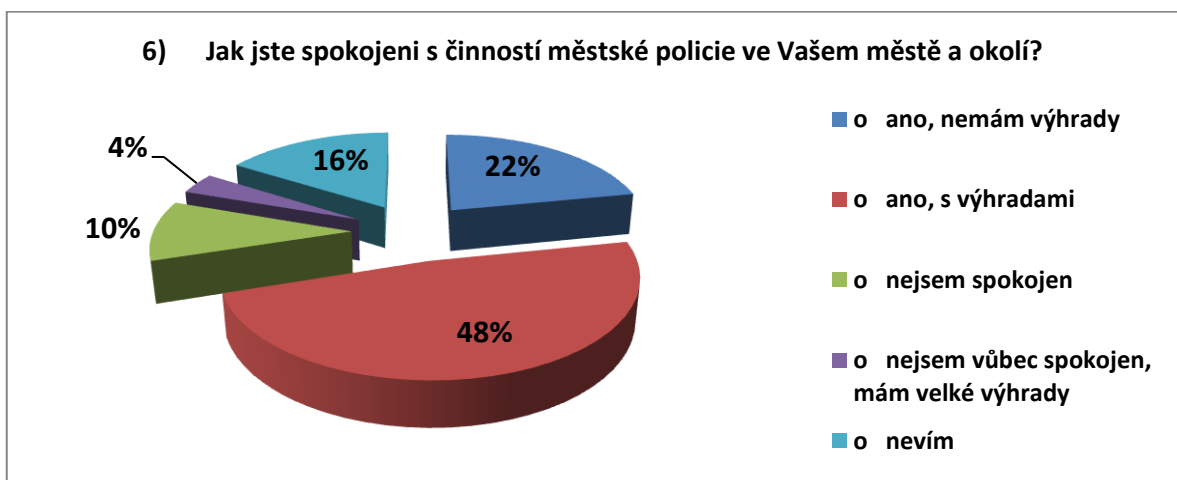
Zjištění k čemu přispívá MP v konkrétním městě nejvíce, vnímaly dotazované osoby jako ochranu veřejného pořádku ve 29 % a řešení problematiky v dopravě v 27%. Následovalo dodržování obecně závazných vyhlášek, ochrana a bezpečnost osob a majetku. Prevence kriminality ze strany MP naprosto propadla.

Graf č. 5 Dotaz na obecnou známost strážníků městské policie

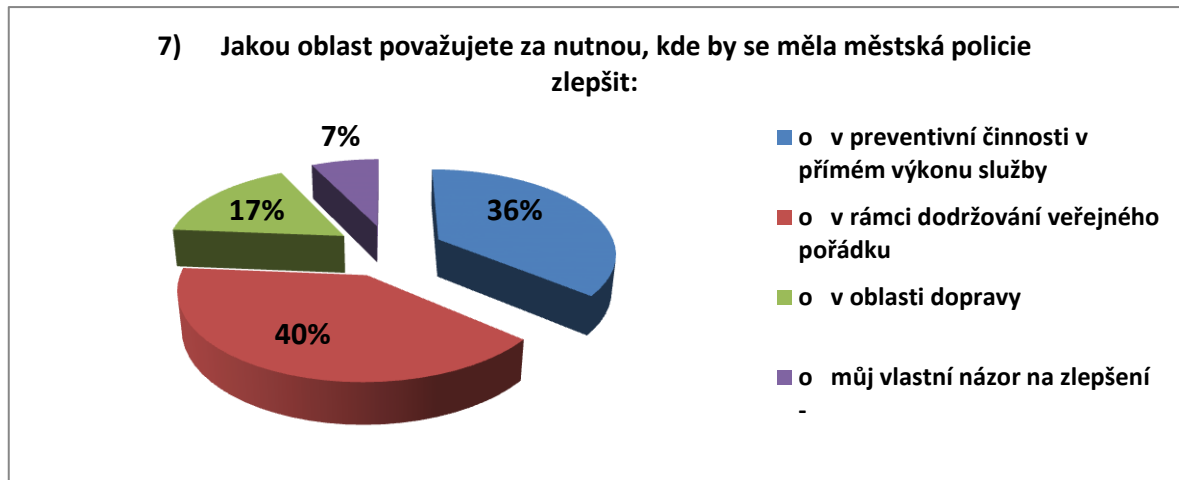
Veřejnost vnímá i známost konkrétní osoby pracující jako strážník MP, kdy v 67 % by se obrátila s žádostí o pomoc, radu. Nemalá část, 24 % nedůvěřuje osobám pracujícím u MP bez udání důvodu.

Graf č. 6 Spokojenost s činností městské policie

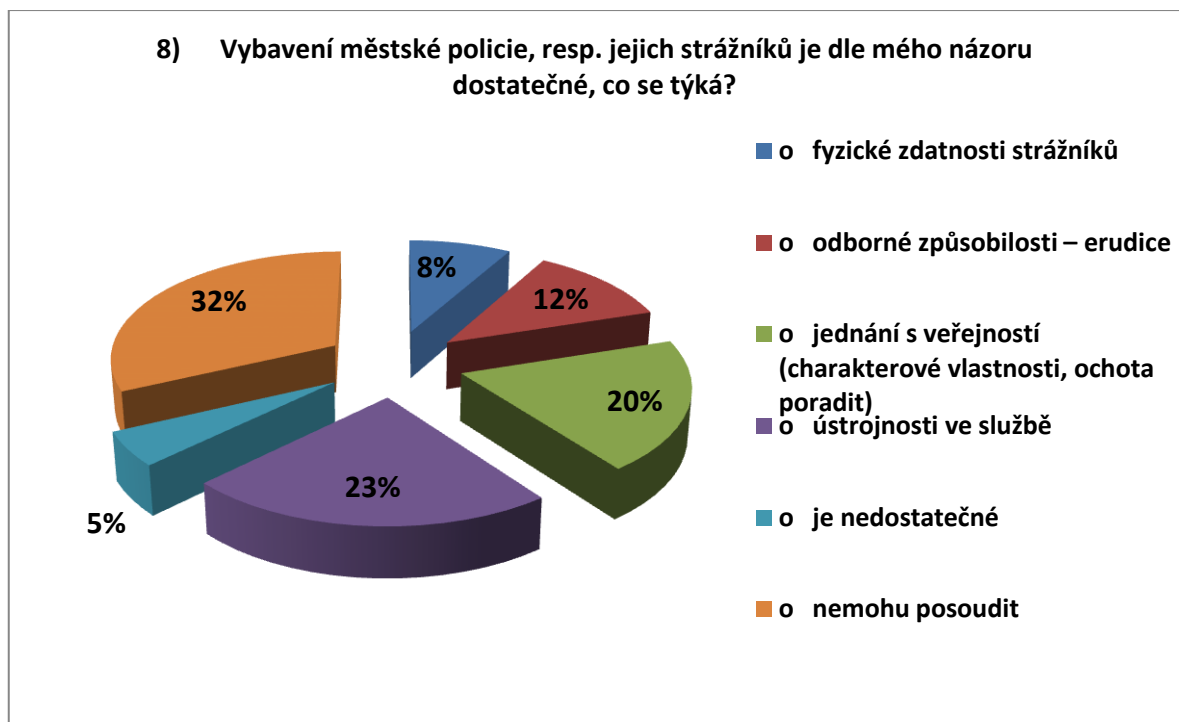
Spokojenost s činností MP bez výhrad je 22 %, s výhradami je to 48 % dotazovaných osob. Nespokojenost či a nespokojenost s velkými výhradami vyjádřilo v celkovém součtu 14 %.

Graf č. 7 Oblasti pro zlepšení činnosti městské policie

Ve 40 % považovali dotazovaní zlepšit činnost MP v oblasti veřejného pořádku, následovala prevence. Vlastní názor na zlepšení vyjadřovaly dotazované osoby potřeby více vlastní prezentace činnosti MP, dále na nadřazené chování strážníků k osobám. Někteří z dotazovaných by MP zrušili. Objevily se názory, že chybí ze strany MP více osobní přístup k lidem.

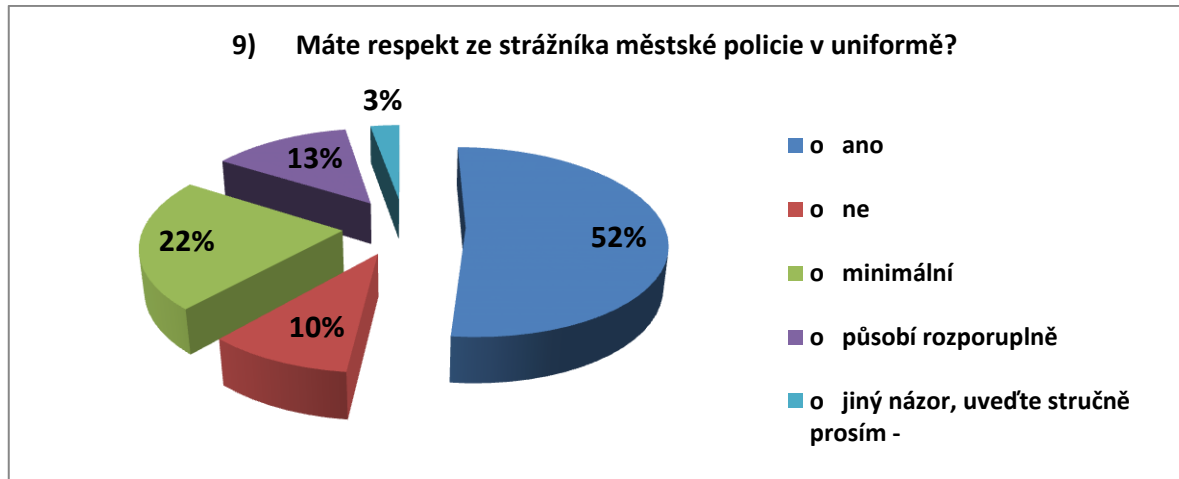
Graf č. 8 Názor na vybavenost strážníků a městské policie

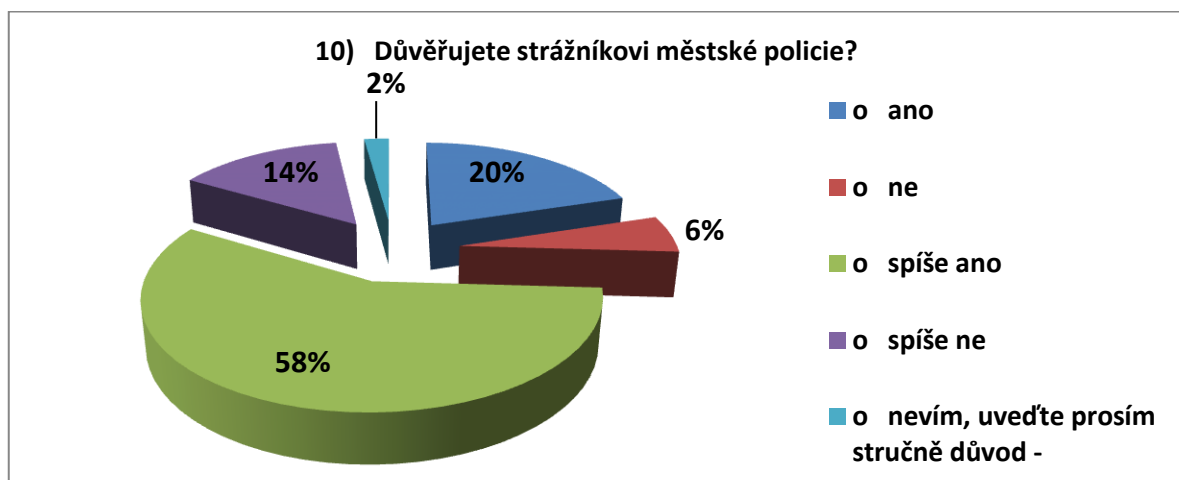
Nejvíce dotazovaných osob, a to ve 23 % se vyjádřilo kladně k ústrojnosti strážníků ve službě, následovalo 20 % v jednání s veřejností. Odbornou způsobilost pozitivně ocenilo 12 % veřejnosti. Jako nedostatečné vybavení MP sejevilo 5 %.

Graf č. 9 Názor na autoritu strážníka městské policie

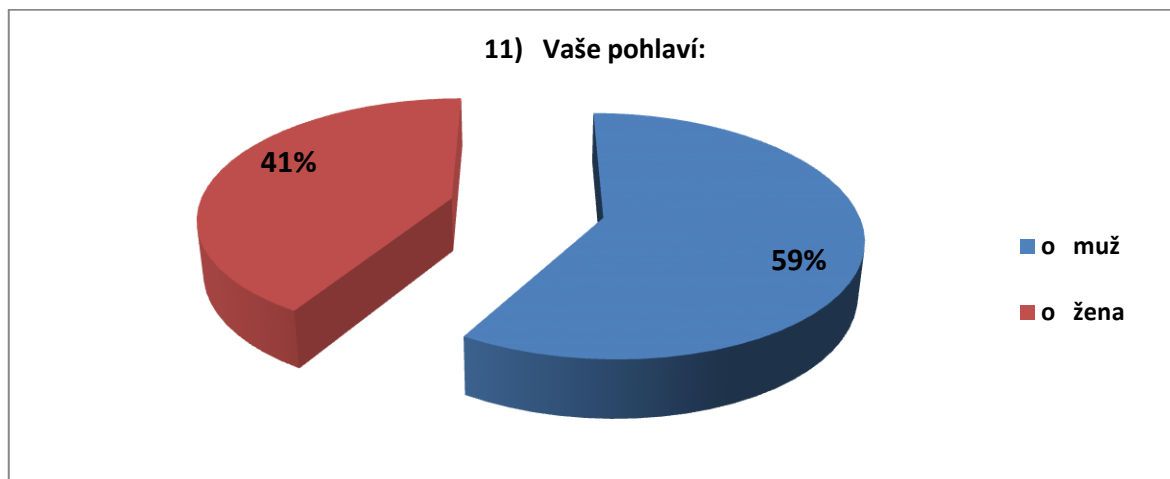
Přes polovinu dotazovaných, tj. 52 % vyjádřilo respekt z uniformovaného strážníka. Opět je nutno vzít v úvahu názory, zda vzbuzuje respekt strážník v uniformě na veřejnosti. U 10 % dotazovaných žádný, 22 % minimální a u 13 % veřejnosti působí rozporuplně.

Graf č. 10 Důvěra v městskou policii

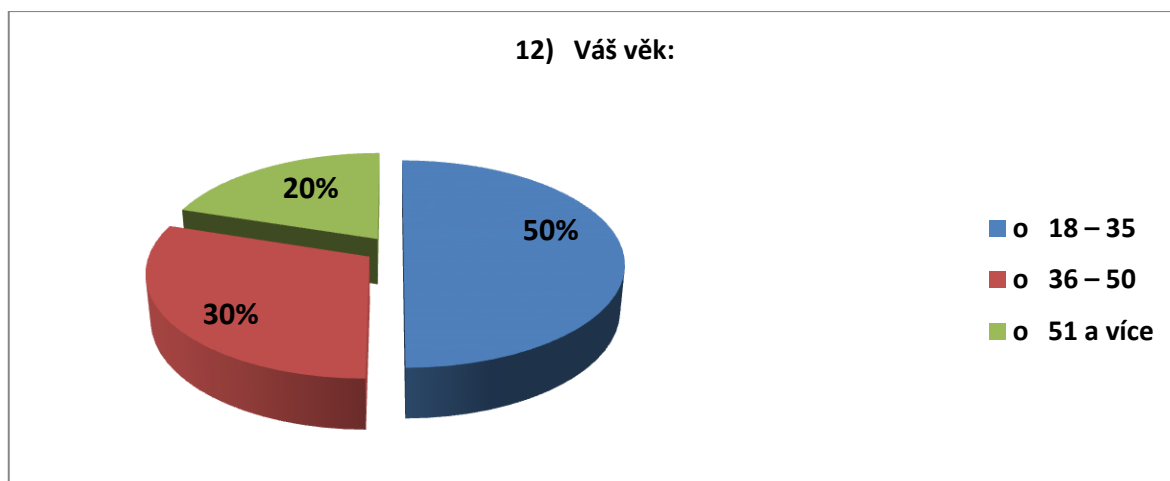
Důvěra v obecní policii převažovala u nadpoloviční většiny dotazovaných, což je větší důvěra než zjištěná průzkumem agenturou STEM, uvedený zdroj v části 4.2.

Graf č. 11 Pohlaví dotazovaných

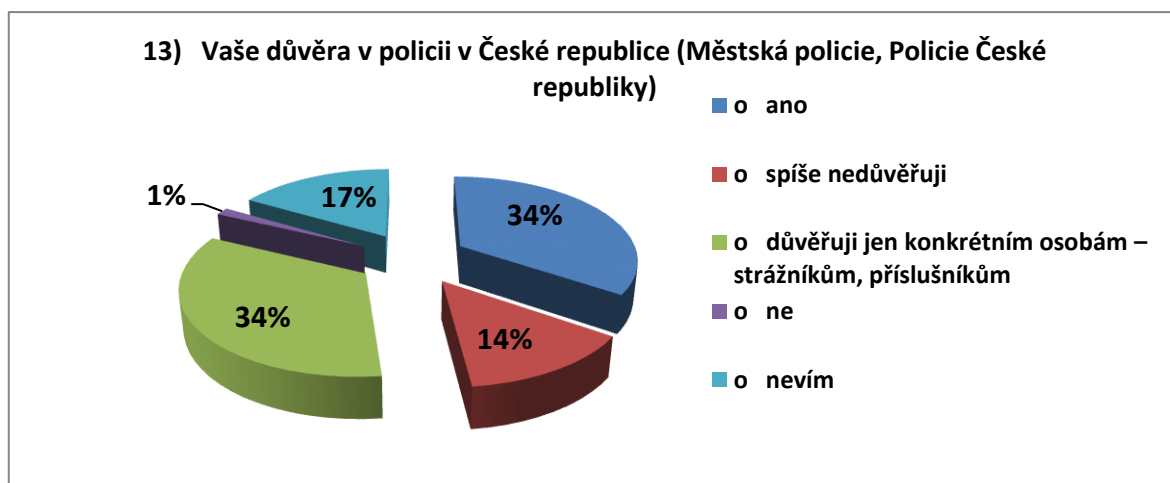
Pohlaví dotazovaných je procentuálně zastoupeno z větší části mužskou populací. Ženy se vyjadřovaly ve 41 %.

Graf č. 12 Věk dotazovaných

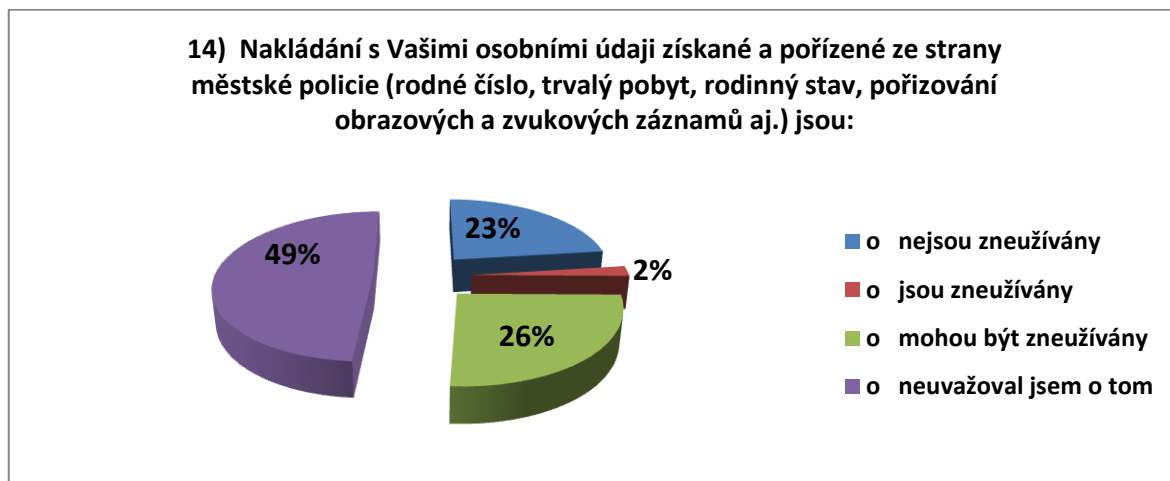
Nejčastější věk dotazovaných osob v rozmezí 18 až 35 let byl 50 %. Dotazovaných ve věku 36 až 50 let se pohyboval 30 %. Zbýlých 20 % osob se řadilo do skupiny starších 51 let.

Graf č. 13 Důvěra v bezpečnostní složky státní a komunální

Důvěru v bezpečnostní složky státní a komunální vyjádřilo kladně 34 % dotazovaných, stejná část důvěřuje konkrétním osobám. Nedůvěru vyjádřilo 1 % dotazovaných osob.

Graf č. 14 Názor na ochranu osobních údajů zpracovávaných městskou policií

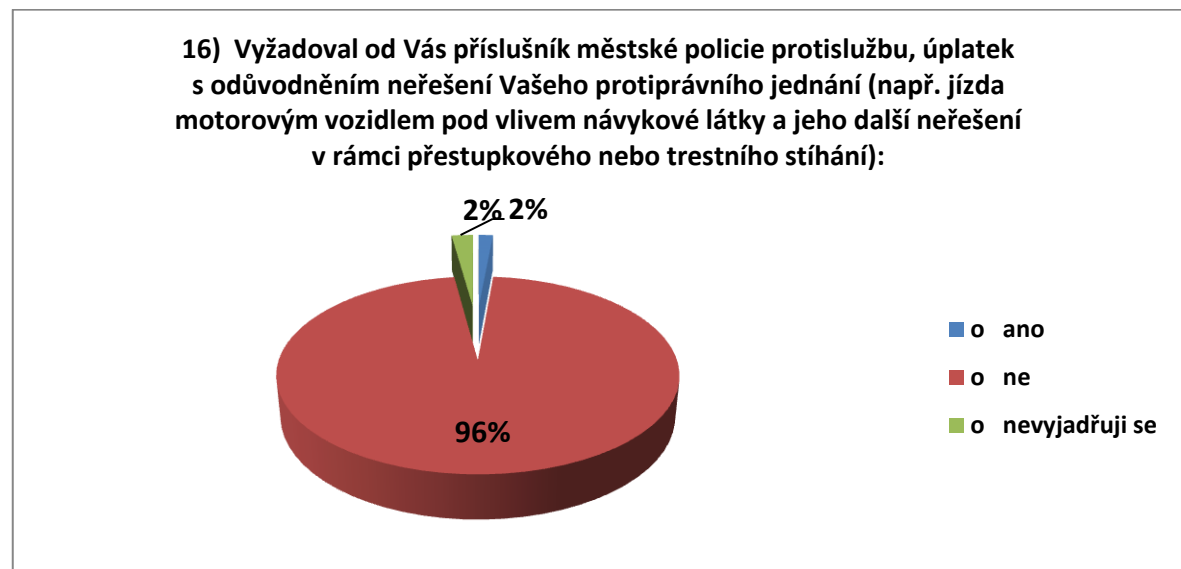
Nakládání s osobními údaji pořízenými městskou policií převažují názory dotazovaných ve 26 %, že mohou být zneužívány, 2 % jsou přesvědčeni, že jsou zneužívány a jen 23 % se vyjádřilo, že nejsou zneužívány.

Graf č. 15 Nejčastější oblast kontaktu s městskou policií

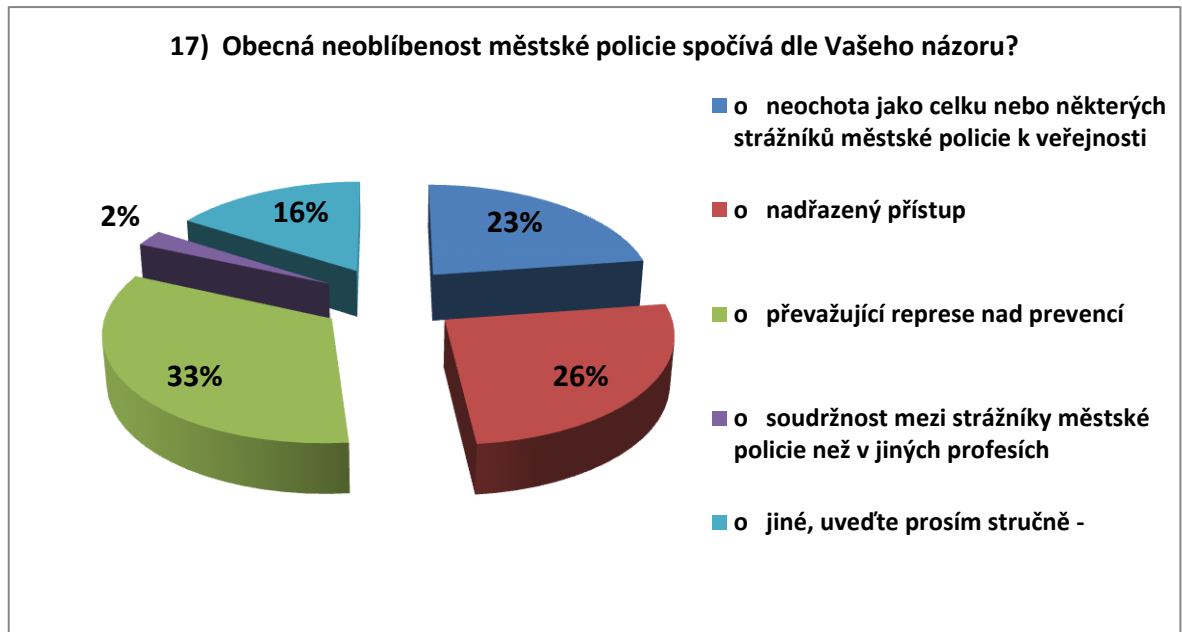
Bydliště nebo nejčastější kontakt s MP dotazovaných bylo město Otrokovice, následoval Zlín, ve 31 % jiná obec byly nejčastější města Kroměříž, Uherské Hradiště, Olomouc, Valašské Meziříčí, ale i Napajedla nebo Brno.

Graf č. 16 Korupční jednání strážníka/ů městské policie

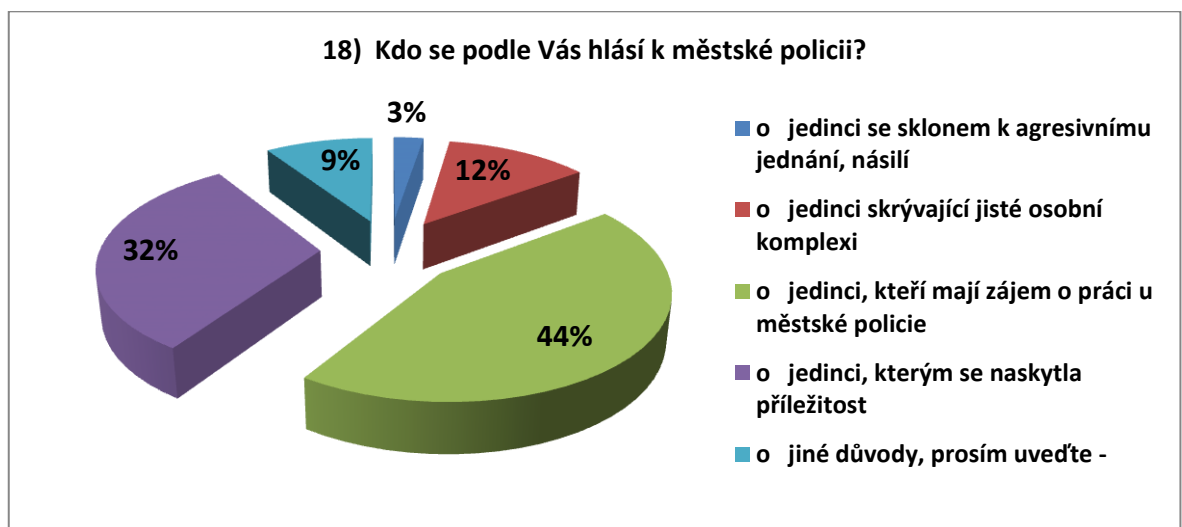
V této části je velmi kladně hodnocena neúplatnost strážníků v 96 % při výkonu jejich činnosti. Ve 2 % se dotazované osoby nevyjádřily a další 2% byly požádány strážníkem o úplatek či protislužbu.

Graf č. 17 Neoblíbenost městské policie a její příčiny

Neoblíbenost v obecné rovině MP ve 33 % vyjádřili dotazovaní převažující reprezi nad prevencí. Další, ne zrovna potěšitelné zjištění je ve 26 % nadřazený přístup MP vůči veřejnosti a 23 % vnímá neochotu MP k veřejnosti. Tato oblast stojí k vážnému zamyšlení. V 16 % dotazovaní uvedli mimo jiné i nedostatečnou prezentaci vlastní činnosti MP, předsudky veřejnosti vůči městské policii, řešení nesmyslných věcí místo důležitých (nespecifikováno), obtěžování veřejnosti. Někteří dotazovaní se písemně vyjádřili v této části, že nesdílí názor o neoblíbenosti městské policie.

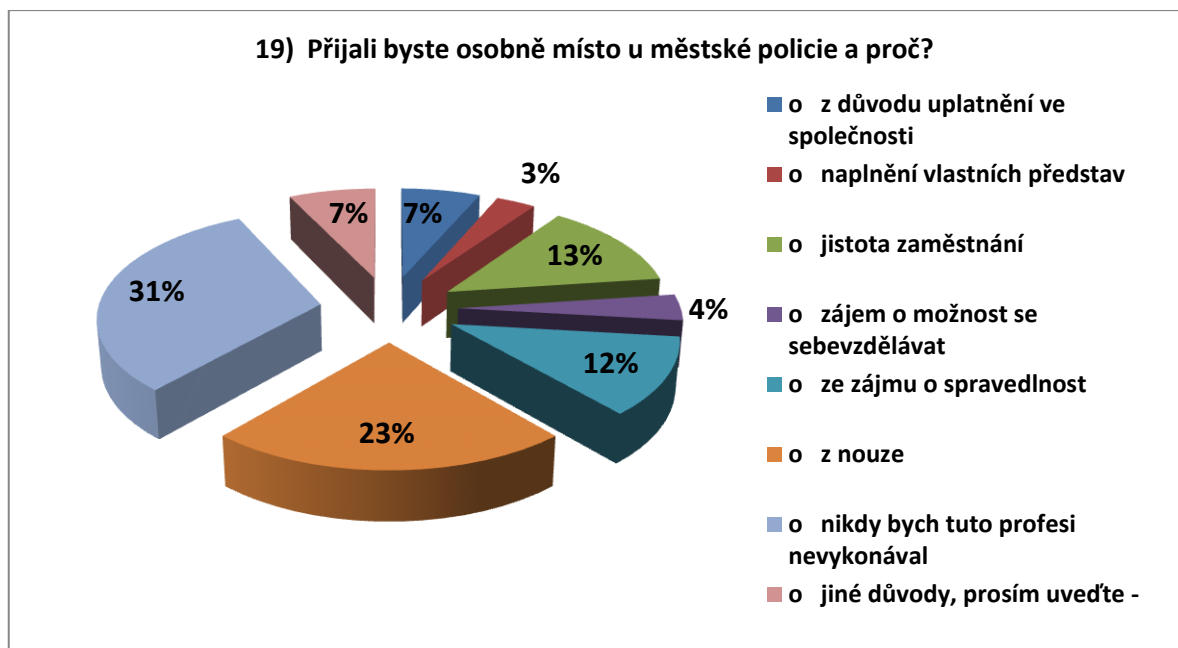
Graf č. 18 Typy žadatelů hlásící se na pozici strážníka městské policie

Názor veřejnosti na osoby vykonávající profesi strážníka uvedlo ve 44 %, že se jedná o osoby mající zájem o práci u městské policie. Část veřejnosti v 32 % posuzuje osoby zaměstnané u městské policie, kterým se naskytla příležitost.

Jiné důvody byly v 9 % uvedeny jako např. nepřijetí k Policii ČR, přijatelný plat.

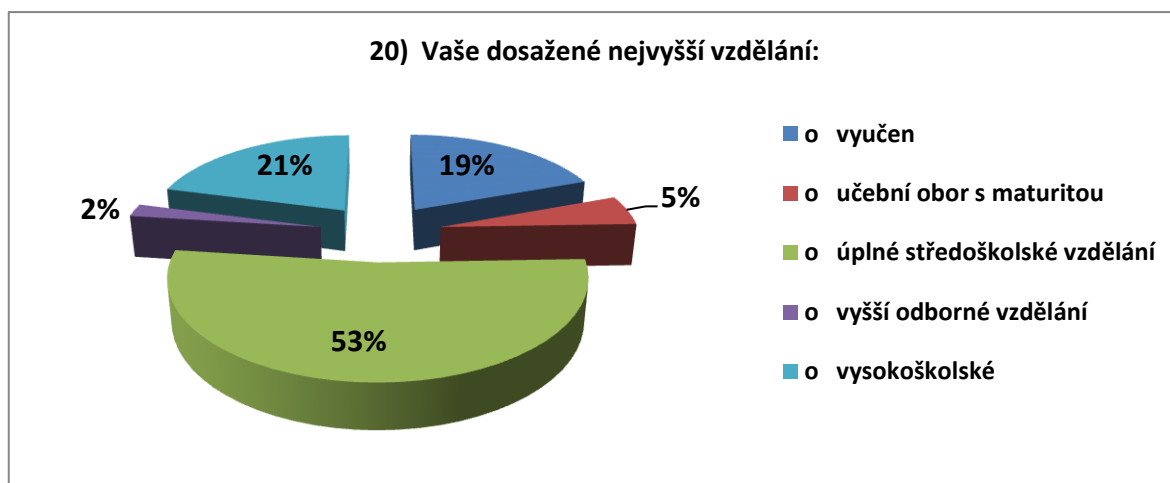
Graf č. 19 Úroveň postavení strážníka městské policie ve společnosti

Postavení strážníka ve společnosti není hodnoceno nijak kladně. Tuto profesi by vůbec nevykonávalo 31 % dotazovaných osob, z nouze jen 23 % a 13 % ji vnímá jako jistotu zaměstnání. Ze zájmu o spravedlnost je profese strážníka přijatelná pro 12 %.

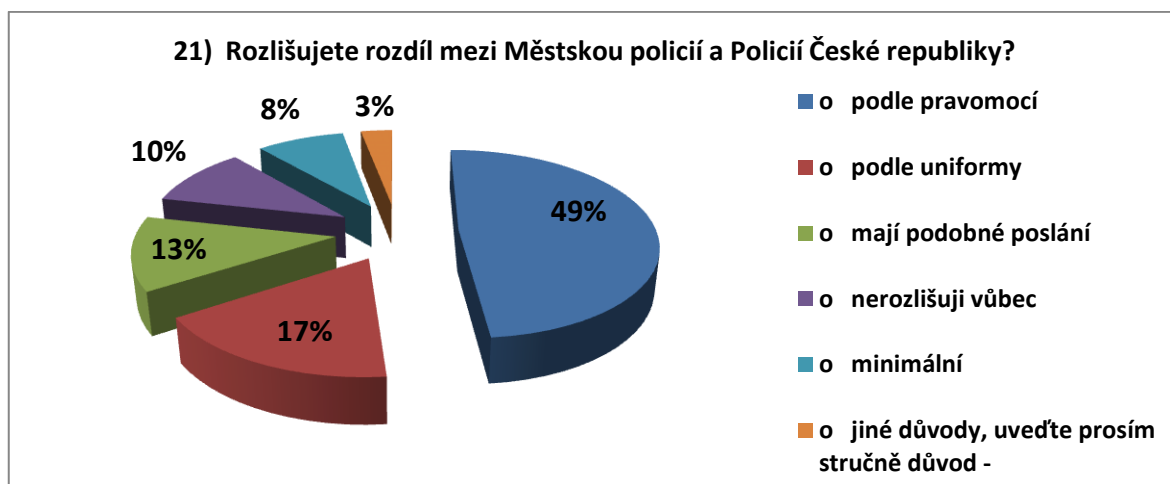
Jiné důvody v 7 % uvedli dotazovaní, že o této profesi vůbec nepřemýšleli, jejich vyšší věk k přijetí k MP nebo by nedokázali řešit konflikty a vypjaté situace.

Graf č. 20 Úroveň dosaženého vzdělání dotazovaných

V 53 % dosáhly zúčastněné dotazované osoby úplného středoškolského vzdělání a 5 % učebního oboru s maturitou. Vyšší odborné a vysokoškolské vzdělání činilo dohromady 23 % u dotazovaných. Oslovených osob bylo 19 % vyučených.

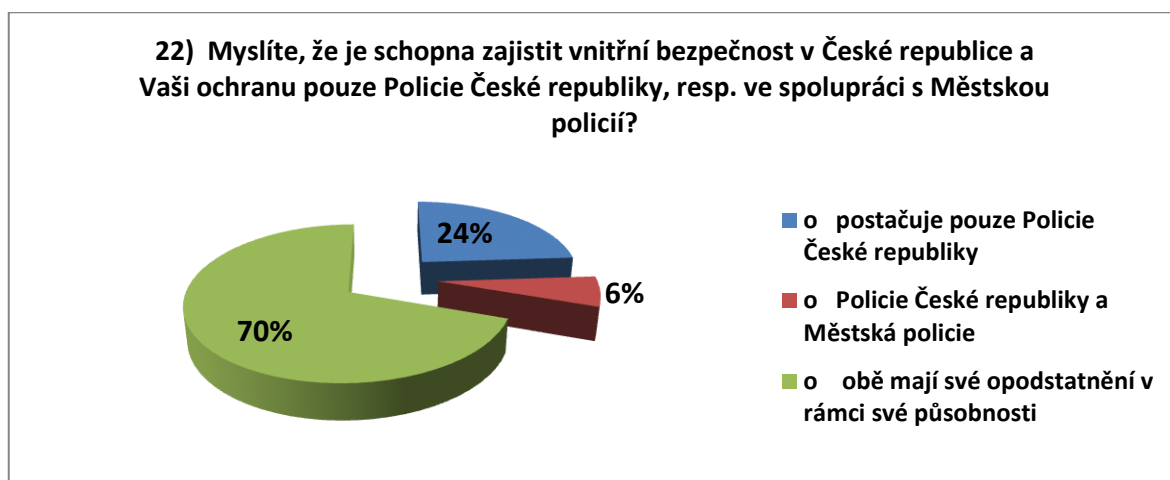
Graf č. 21 Náзор na rozdílnost mezi Městskou policií a Policií České republiky

Největší odlišnost v rozdílnosti pravomocí mezi MP a Policií ČR spatřuje 49 % dotazovaných osob, pak následuje 17 % v rozlišení podle uniformy. Podobné poslání, zásadní rozdílnost nebo minimální rozdílnost obou policií vyjádřilo celkem 31 % oslovených osob.

Jiné důvody uvedly jen 3 % dotazovaných. Zde poukazovali na rozdíl v odbornosti vzdělání a možnost dalšího vzdělání u MP nebo Policie ČR.

Graf č. 22 Názor na zajištění vnitřní bezpečnosti České republiky zmiňovanými složkami

K zajištění vnitřní bezpečnosti vnímají dotazovaní v 70 %, že jsou prospěšné obě policie v rámci své působnosti. Ve 24 % jsou přesvědčeni, že k zajištění vnitřní bezpečnosti v České republice postačuje pouze Policie ČR.

Ve 23. otázce dotazníku byly směřovány připomínky a názory, které nejsou obsaženy v dotazníku. Tato otázka není součástí grafu. Zmínil bych zde některé názory veřejnosti. Zmíněno zde bylo dotazovanými osobami nedostatek pravomocí MP vzhledem k určitým povinnostem, město nedostatečně informuje o práci městské policie, osoba, která MP řídí, by neměla být výsledkem automatické nominace z titulu funkce starosty či místostarosty – politický vliv.

Další názory, resp. připomínky byly v rámci konkrétního města, jako je větší zaměření na cyklostezky, pozemní komunikace a následnou kontrolu účastníků dodržování zákona⁵³, kontrolu veřejného pořádku, dodržování obecně závazných vyhlášek – zvláště pohyb psů na volných prostranstvích, znečišťování veřejných prostranství, důraznější kontrola veřejného pořádku nebo rušení nočního klidu. Příčiny rušení veřejného pořádku nebo nočního klidu nebyly konkrétně specifikovány.

Poukazováno taktéž bylo na fyzickou zdatnost některých jedinců vzhledem k jejich tělesným disporcím.

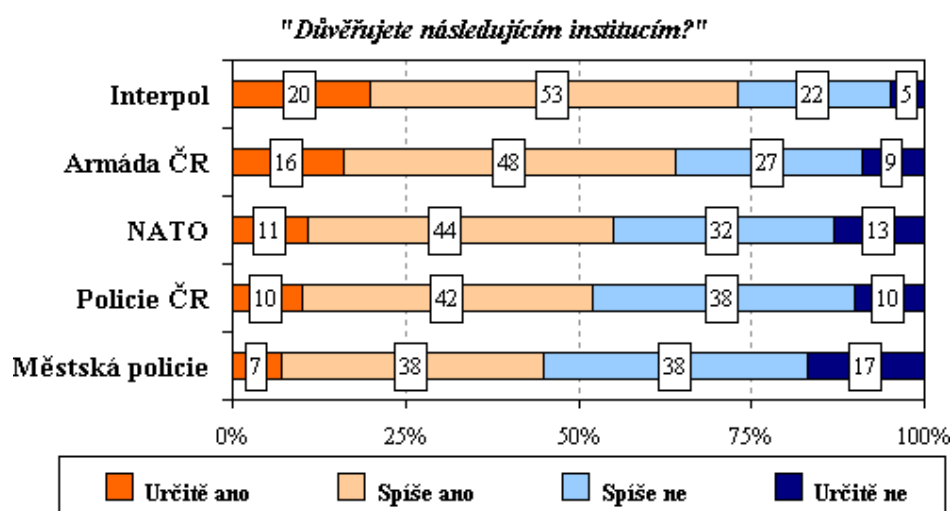
⁵³ Zákon číslo 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších úprav a předpisů.

Objevily se i názory na úplné zrušení OP a možné posílení Policie ČR. Odůvodnění bylo, že finanční prostředky určené k zajištění provozu OP jsou roztržštěné a neúčelně využité, bylo by je proto vhodné přeměrovat Policii ČR. Bylo to i v souvislosti, kdy se uvažovalo o vzniku metropolitní policie ve městech nad 100 000 tisíc obyvatel a následným výběrem vhodných uchazečů z řad OP k Policii ČR.

4.2 Občané České republiky a jejich důvěra v bezpečnostní instituce

Pro doplnění uvedu nejnovější průzkum agentury STEM⁵⁴, vydanou oficiálně dne 16. 03. 2012. Nejvyšší důvěru má armáda České republiky, a to 64 %, Policie České republiky 52 % a obecní nebo městské policie 45 %. Největší důvěru občanů České republiky má mezinárodní kriminální policie INTERPOL – 73 %. Dotazovány byly osoby starší 18 let. [8]

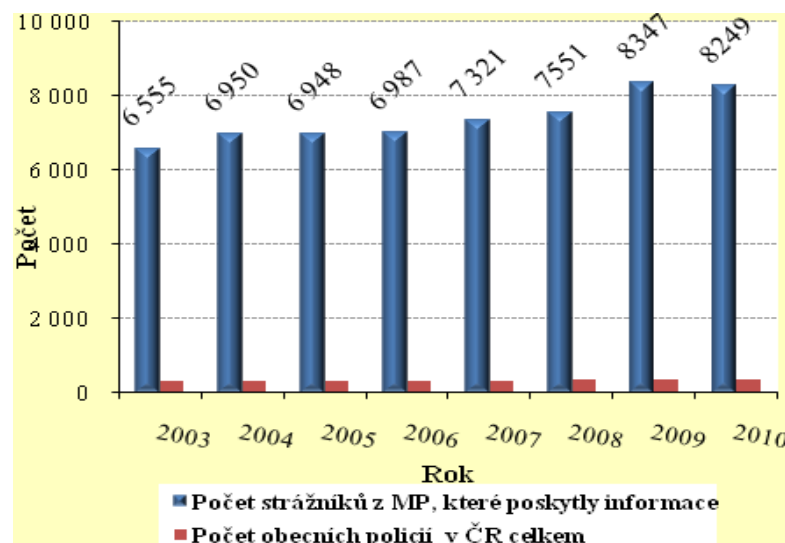

Obrázek č. 2 - Důvěra v domácí a mezinárodní bezpečnostní instituce⁵⁵

⁵⁴ STEM se zabývá aplikovaným sociologickým průzkumem, zaměřeným na studium životních podmínek, hodnot, postojů a názorů obyvatelstva. Dostupné z: <http://www.stem.cz/staticpages/ofirme-stem-se-predstavuje>

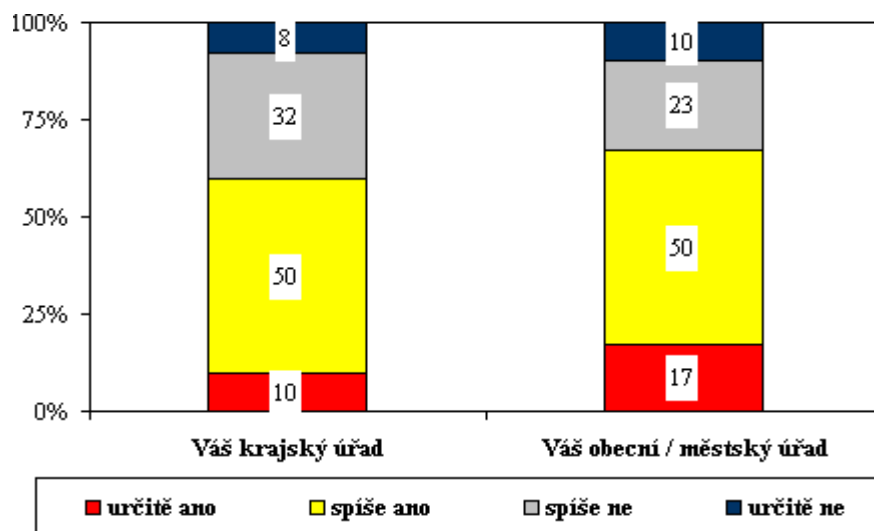
⁵⁵ MAREŠOVÁ, Alena a Petr KOTULAN. Kriminologické aspekty trestné činnosti policistů: (analytická studie) [online]. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2001, 114 s. [cit. 2012-04-30]. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 80-860-0897-5. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/>

Z dřívější analytické studie institutu pro kriminologii a sociální prevenci zda občané rozlišují městskou policii a Policii České republiky podle pravomocí, pak podle uniformy. Někteří z dotazovaných obě složky nerozlišují, jelikož je chápou jako stejný druh služby. Mezi časté názory patřilo, že obecní anebo městská policie nemá patřičnou autoritu, je méně kvalitní a kvalita zaměstnanců je horší než u Policie ČR. Pro zrušení obecní nebo městské policie z důvodu její omezené pravomoci a převedením strážníků k Policii ČR se vyjádřilo minimum dotazovaných. [7]

Obrázek č. 3 - Počty obecních policií a strážníků v České republice⁵⁶

⁵⁶ TISKOVÁ INFORMACE Z VÝZKUMU STEM TRENDY 2/2012 VYDÁNO DNE 16. 3. 2012. In: [online]. PRAHA: STEM s.r.o., 2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.stem.cz/clanek/2382>

Obrázek č. 4 - Důvěra občanů v krajské úřady a obecní/městské úřady⁵⁷

Pro další srovnání jsem uvedl výzkum STEM TRENDY vydaným dne 20. 03. 2012, kdy bylo zjištěno, že nejvíce věří občané krajským a místním úřadům. Největší důvěru mají úřady v obcích a městech pod 20 tisíc obyvatel. Důvěra v krajské úřady je větší na Moravě než v Čechách. [11]

⁵⁷ INFORMACE Z VÝZKUMU STEM TRENDY 2/2012 VYDÁNO DNE 20. 3. 2012: KRAJSKÉ A ZEJMÉNA OBECNÍ ÚŘADY SI UDRŽUJÍ VYSOKOU DŮVĚRU OBČANŮ [online]. 2012. vyd. PRAHA: STEM s.r.o., 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: http://www.stem.cz/clanek/2398#_ftn1

5 VYHODNOCENÍ A OVĚŘENÍ NÁVRHU, VYUŽITÍ V PRAXI

Jak již bylo zmíněno hlavním posláním OP, je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, které plní jako orgán veřejné moci, preventivně působí proti pachatelům jak s nízkou, tak i s vyšší společenskou nebezpečností. Obecní policie jako nejbližší partner Policie ČR a logicky i naopak, kdy na základě této skutečnosti patří k nejpovolanějším ministerstvo vnitra, které může posuzovat, zda pravomoci OP jsou dostatečné nebo nikoli. Já jsem se zaměřil přímo na vnímání veřejnosti OP jako celku, ale i z pohledu na jednotlivé strážníky, jejich jednání, vystupování, smysluplnosti působení OP a další hlediska. Byl nechán i prostor k osobnímu vyjádření dotazovaných osob. Jak z pohledu veřejnosti, tak i z pohledu strážníka by neměla být OP vnímána na rozdíl od Policie ČR jako nástroj obce k nekompromisnímu, leckdy bezohlednému řešení dopravních přestupků a následnému řešení v blokovém řízení. V této oblasti je OP nejvíce negativně vnímána veřejností.

Občané vnímají setkání se strážníky nejčastěji na veřejnosti při jejich občůzkové činnosti. V této oblasti by se mělo více dbát u obecní policie jako je to u Policie ČR na vytvoření okrsků, kde místní znalost prostředí a poměrů může přispět k výrazné prevenci kriminality v dané oblasti, ale i občanů, kteří svého strážníka znají a mohou se na něj kdykoliv obrátit.

Poměrně nedostatečný je osobní přístup strážníka k veřejnosti. Profesionalita musí být samozřejmostí, strážník by měl být osoba vyrovnaná, která jedná nestranně a spravedlivě. Zlepšení lze spatřovat ve výběru uchazečů v oblasti kvalitního psychologického vyšetření. Ke kvalitnějšímu výběru uchazečů přispěla i novelizace zákona o obecní policii.

OP nejvíce přispívá k ochraně veřejného pořádku, za kterým následuje řešení dopravní problematiky. Při prevenci kriminality působení OP se jeví jako nedostatečné. Oblast ochrany veřejného pořádku i prevence je vnímána veřejností, kde by se měla obecní policie dále zlepšovat. Nejvíce svou přítomností uniformovaných hlídek, zvláště v problémových lokalitách, užším kontaktem s občany, zřízením schránek důvěry, kde se anonymně může každý vyjádřit k věcem nebo problémům, které se jich dotýkají.

Nemalá část veřejnosti zná osoby pracující u obecní (městské) policie a neváhala by se jim svěřit nebo požádat je o pomoc. Zde však chybí u některých strážníků umění jednat s lidmi, ať je to v rámci přijetí oznámení, provádění úkonů, zákroků, řešení přestupků či jinou pomoc, požadující veřejnosti od obecní policie. K zlepšení by vedlo proškolení odborníky, zabývajícími se vzájemnou komunikací mezi lidmi, ale i psychologů, kteří mají požadované vysokoškolské vzdělání v mezilidských vztazích a jsou znalí řešení vypjatých situací, komunikačních dovedností apod.

Jak ve službě u Policie ČR, tak i u strážníků OP a MP je nutná ukázněnost, spolehlivost, reálný úsudek, včasná reakce, fyzická a psychická zdatnost a odolnost.

OP chybí uplatnění tzv. community policing, aby se zvedla důvěra občanů ve veřejnou a státní správu, tzn. obecní policie a Policie ČR.

Jisté oprávnění a jiné kompetence obecní policie se překrývají s Policií ČR. Co se týče různých zákroků a úkonů, je volána na místo Policie ČR, aby převzala další řešení. Jedná se konkrétně v případě občanského soužití, kdy se zjistí, že se jedná o domácí násilí a je třeba osobu vykázat, krádeže v obchodech, kdy je zjištěno, pachatel drobné krádeže byl v posledních třech letech pravomocně odsouzen, dále možnost zakázat řidiči další jízdu motorovým vozidlem v případě dalšího ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Jedním z dalších příkladů uvedu, zastavení strážníkem řidiče motorového vozidla a následného zjištění na základě provedené orientační dechové zkoušky řízení vozidla pod vlivem návykových látek – alkoholických nápojů. V případě zjištěné naměřené hodnoty do 1 promile je řidič podezřelý ze spáchání přestupku, na místo je přivolána hlídka Policie ČR, která provede další úkony a převezme si další řešení a následně předá k dořešení příslušnému správnímu orgánu. V tomto případě by OP mohla provést veškeré úkony k následnému předání příslušnému správnímu orgánu sama.

Další je i nevymahatelnost uložených pokut v blokovém řízení na místě nezaplacených řidičům, kteří jsou cizí státní příslušníci. Problém je ve vymahatelnosti ze strany obecní policie, resp. příslušným obecním úřadem, který je příjemcem těchto pokut, kdežto u pokuty uloženou Policií ČR je příjemce ministerstvo financí České republiky, které má větší možnosti ve vymahatelnosti. Nutno je na místo přivolat hlídku Policie ČR, která vše dořeší.

Spolupráce mezi obecní policií a Policií ČR je nutná, daná zákonem, opět záleží na samotném přístupu strážníků a příslušníků Policie ČR a jejich vedoucích pracovníků. Z hlediska legislativního je problém smíšených hlídek, kdy by působení mimo teritorium upravila změna zákona o obecní policii v rámci oprávnění i povinností. OP může na základě § 3a zákona o obecní policii působit na základě veřejnoprávní smlouvy v jiné obci, která nezřídila obecní policii, podobně je to i dle § 3b zákona o obecní policii, kdy je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu, uzavřou starostové obcí veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků, kde jsou uvedeny názvy obcí, právní titul uzavření této smlouvy, je vymezen počet strážníků, časový úsek, jsou vymezeny konkrétní úkoly. Obdobně by řešila podobná smlouva o poskytnutí strážníků v rámci společných neboli smíšených hlídek OP a Policie ČR, kde by byla vymezena působnost, plnění konkrétních úkolů, časový úsek a obce, v nichž by působily tyto hlídky.

Chybí i zákonná možnost zřízení cel na služebnách obecních policií, pokud to je technicky možné. Obecní policii má možnost omezit osobu narušující veřejný pořádek nejvýše na dvě hodiny k pevnému předmětu, což je posun v rámci zajištění veřejného pořádku. Pokud se jedná se zvláště o osoby bez domova, osoby pod vlivem návykových látek, jako je alkohol, drogy, jejichž chování a jednání je často protiprávní, jsou bez finančních prostředků, dokladů ke zjištění totožnosti, je tady situace ze strany obecní policie leckdy neřešitelná. Jestliže osoba je ohrožena na zdraví nebo na životě anebo by mohla ohrožovat svým protiprávním jednáním další občany, je zpravidla umístěna do protialkoholní záchytné stanice, což stojí nemalé finanční náklady a vymahatelnost je minimální.

Ke zlepšení postavení obecní (městské) policie ve společnosti nejvíce přispějí samotní strážníci a další zaměstnanci svým přístupem, svou erudovaností, profesním přístupem, účelností, zkušenostmi, každodenním kontaktem s veřejností. Opakem je rázné a důsledné zakročení proti osobám, které narušují veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost obcí a měst. K těmto jevům nemůže být obecní policie lhostejná. Magistráty a městské úřady můžou prostřednictvím těchto složek zajistit účelně bezpečnost osob a majetku, a zároveň pořádek ve městech a obcích.

Změn a návrhů by bylo jistě více a jejich účel je v prvé řadě zvýšení standardu bezpečnosti osob a majetku občanů v obcích a městech. Nejvíce by přispělo zajištění

většího pocitu občanů bezpečí v malých obcích, kde je zřízení obecní policie, a to i v počtu jednoho obecního strážníka neúnosné z hlediska finančního. Smíšené hlídky by zde působily jak preventivně, tak i při řešení konkrétních úkolů a oznámení občanů. V současné době je zde hlídková činnost namátkově vykonávána vesměs hlídkou Policie ČR.

Vše je podmíněno legislativou, ale i dořešení finanční spoluúčasti dotčených obcí, tím i efektivnější využívání těchto finančních prostředků, jak ze strany státu, tak obcí.

ZÁVĚR

Od samotného vzniku si obecní policie postupně našla své místo ve společnosti. Vyhranila se její činnost v bezpečnostním prostředí na úrovni samosprávy. Zvýšila se právní vědomost jednotlivých strážníků, tím jak se navyšovaly pravomoci, zlepšila a stále se zlepšuje pomoc občanům, která by měla být na prvním místě v jejich činnosti. S rostoucím rozvojem automobilové dopravy se obecní policie podílí stále více na dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu. Tato činnost je nejméně oblíbená u veřejnosti, a to z důvodu následného řešení v blokovém řízení. Ovšem i ze strany řidičů se často jedná o bezohledné počínání, ať již při nedodržování povolené rychlosti nebo nerespektování zákazových dopravních značek, obecných ustanovení zákona o silničním provozu. Takové chování stěžuje včasný zásah složek IZS, zvláště na velkých sídlištích.

Při neustálé změně právních předpisů se měnil postupně i zákon o obecní policii. Zkouška z odborné způsobilosti po třech letech je nutná v rámci nutného sledování změn legislativy. Úspěšným vykonáním zkoušky před komisí ministerstva vnitra je podmíněno další setrvání u obecní policie.

Bakalářská práce se vyjadřuje k problémům u obecní policie a jejím postavení v bezpečnostním prostředí v České republice, pohledům občanů na její činnost, význam a smysluplnost pro společnost v každodenním kontaktu. Diskusí, názorů a různých materiálů, ať již v knižní podobě nebo na internetových stránkách je velké množství a v různé kvalitě. Soustřeďuje se na historické kořeny vzniku komunálních policií, znovuoobnovení po roce 1990 s nástupem nového společensko ekonomického zřízení, oprávněními, povinnostmi, osobní zkušeností, aktuálního zjištění postoje společnosti vůči obecní policii, což stojí za zamyšlení a neustálým zlepšováním činnosti ve prospěch občanů.

Možnost udělat si velmi kladné renomé ve společnosti měla obecní policie na počátku vzniku utváření. Jak toho obecní policie využila, ukazuje uskutečněný a vyhodnocený dotazník. Snahou této práce bylo i poukázat jak na nedostatky, tak i pozitivní změny v činnosti obecní policie, zhodnotit její nynější působení v rámci působení vnitřního bezpečnostního systému České republiky.

V úvahu připadají i legislativní změny, které by přispěly a výrazně odlehčily Policii ČR, která se může intenzivněji věnovat trestně – právní rovině. Nejdůležitější je však

samotný postoj k této profesi osob zaměstnaných u obecní policie a snaha každodenního vylepšování kladného působení na veřejnosti, a tím i získání její větší důvěry.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

The municipal police have gradually found their place in the society from the beginning of establishing. The position of the municipal police activities has been defined in the security environment at the level of autonomy. The legal knowledge of individual officers has increased, and as the authority increased, the assistance to citizens has been improved, which should be in the first place in the officers' activities. With the increasing development of automobile transport, the municipal police forces are increasingly involved in overseeing the safety and the free flow of traffic. This activity is the least popular with the public, because of the subsequent solution in the block management. But even from the drivers point, it is often about a reckless conduct whether for speeding or a failure to comply with prohibitions of traffic signs and general provisions related to road traffic. Such behaviour complicates an intervention of the IRS on time, especially in large housing estates.

With a constant change in the legislation, the law about the municipal police has changed gradually too. The test in qualification proficiency after three years is required in the necessary monitoring changes in the legislation. Successfully passing an examination in front of the Ministry of the Interior committee is a condition to remain in the municipal police.

In this bachelor thesis I got an opportunity to comment on issues in the municipal police, and their position in the security environment in the Czech Republic, citizen's view on their activity, the significance meaning to the society in a daily contact. There are discussions, views and a variety of materials, whether in a book form or on the website in large numbers and a different quality. I concentrated on the historical roots of the municipal police, after the restoration in 1990 when a new social and economic establishment, authorization, responsibilities, personal experience commenced, and on identifying current attitudes towards the local police, which is worth the reflection and continuous improvement activities for the benefit of citizens.

The municipal police had a possibility to have a very positive reputation in the society at the beginning of creation. How the municipal police made use of it are shown in a carried out and evaluated questionnaire. The aim of this study was also to point out both weaknesses and positive changes in the activities of the municipal police, to assess

their current operations in the functioning of the internal security system of the Czech Republic.

Taking in consideration legislative changes that would enhance and greatly relieve the police, which may be intensively devoted to a criminally - legal level. The Most important is an attitude to the professions of people employed by the municipal police and a daily effort to improve the positive impact on public, and to gain greater trust in the municipal police this way.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] BRABEC, František a kolektiv. *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*. 1. vyd. PRAHA: Publick History, 2001, s. 13-44. ISBN 80-86445-04-06.
- [2] MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny obecních policií I.: Jejich odraz v heraldice*. 1. vyd. PRAHA: POLICE HISTORY, 2004, s. 25-98. ISBN 80-86477-26-6.
- [3] MACEK, Pavel. *Bezpečnostní služby*. 2. vyd. PRAHA: POLICE HISTORY, 2008, s. 73-142. ISBN 978-80-86477-48-0.
- [4] MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva IV*. 1. vyd. PRAHA: POLICE HISTORY, 2011, s. 13-149. ISBN 978-80-86477-55-8.
- [5] VODIČKOVÁ, Jaroslava. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka*. 1. vyd. Příbram: POLIS, 2011, s. 5-87.
- [6] ZOUBKOVÁ, Ivana a kolektiv. *Kriminologický slovník*. 2. vyd. PLZEŇ: Aleš Čeněk, s.r.o., 2011, s. 19-225. ISBN 978-80-7380-312-4.

Internetové zdroje:

- [7] TISKOVÁ INFORMACE Z VÝZKUMU STEM TRENDY 2/2012 VYDÁNO DNE 16. 3. 2012. In: [online]. PRAHA: STEM s.r.o., 2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.stem.cz/clanek/2382>
- [8] MAREŠOVÁ, Alena a Petr KOTULAN. Kriminologické aspekty trestné činnosti policistů: (analytická studie) [online]. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2001, 114 s. [cit. 2012-04-30]. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 80-860-0897-5. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/>
- [9] MINISTERSTVO VNITRA A POLICEJNÍ PREZIDIUM ČR. Prevence kriminality: Pojem prevence kriminality. In: [online]. PRAHA, 2008 [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/prevence/system/pojmy/1.1.htm>

- [10] Stanovisko Ministerstva vnitra ke smíšeným hlídkám Policie České republiky a obecní policie. [online]. institutu POLIS [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: http://www.obecnipolicie.eu/a_dokument/1315760306_smisene_hlidky_OP-PCR.pdf
- [11] *INFORMACE Z VÝZKUMU STEM TRENDY 2/2012 VYDÁNO DNE 20. 3. 2012: KRAJSKÉ A ZEJMÉNA OBECNÍ ÚŘADY SI UDRŽUJÍ VYSOKOU DŮVĚRU OBČANŮ* [online]. 2012. vyd. PRAHA: STEM s.r.o., 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: http://www.stem.cz/clanek/2398#_ftn1

Zákony:

- [12] Zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších úprav a předpisů
- [13] Zákon číslo 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav a předpisů
- [14] Zákon číslo 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších úprav a předpisů
- [15] Zákon číslo 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších úprav a předpisů
- [16] Zákon číslo 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších úprav a předpisů
- [17] Zákon číslo 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších úprav a předpisů
- [18] Zákon číslo 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších úprav a předpisů
- [19] Zákon číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších úprav a předpisů
- [20] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

IVP	Inspektor veřejného pořádku
SNB	Sbor národní bezpečnosti
OP	Obecní policie
MP	Městská policie
MV	Ministerstvo vnitra
Policie ČR	Policie České republiky
SBS	Soukromá bezpečnostní služba
STEM	Středisko empirických výzkumů
MS Excel	Microsoft® Excel

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Setkání se strážníky při výkonu služby	36
Graf č. 2 Zkušenosti s městskou policií	36
Graf č. 3 Chování strážníka městské policie k veřejnosti.....	37
Graf č. 4 Zjištění největšího přínosu městské policie	37
Graf č. 5 Dotaz na obecnou známost strážníků městské policie.....	38
Graf č. 6 Spokojenost s činností městské policie.....	38
Graf č. 7 Oblasti pro zlepšení činnosti městské policie	39
Graf č. 8 Názor na vybavenost strážníků a městské policie	39
Graf č. 9 Názor na autoritu strážníka městské policie	40
Graf č. 10 Důvěra v městskou policii	40
Graf č. 11 Pohlaví dotazovaných	41
Graf č. 12 Věk dotazovaných	41
Graf č. 13 Důvěra v bezpečnostní složky státní a komunální.....	42
Graf č. 14 Názor na ochranu osobních údajů zpracovávaných městskou policií	42
Graf č. 15 Nejčastější oblast kontaktu s městskou policií	43
Graf č. 16 Korupční jednání strážníka/ů městské policie	43
Graf č. 17 Neoblíbenost městské policie a její příčiny	44
Graf č. 18 Typy žadatelů hlásící se na pozici strážníka městské policie	44
Graf č. 19 Úroveň postavení strážníka městské policie ve společnosti	45
Graf č. 20 Úroveň dosaženého vzdělání dotazovaných	46
Graf č. 21 Názor na rozdílnost mezi Městskou policií a Policií České republiky	46
Graf č. 22 Názor na zajištění vnitřní bezpečnosti České republiky zmiňovanými složkami.....	47

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 - Bezpečnostní systém České republiky	27
Obrázek č. 2 - Důvěra v domácí a mezinárodní bezpečnostní instituce	48
Obrázek č. 3 - Počty obecních policí a strážníků v České republice	49
Obrázek č. 4 - Důvěra občanů v krajské úřady a obecní/městské úřady	50

SEZNAM TABULEK

Nebyly použity tabulky

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I Dotazník k činnosti obecní (městské) policie ..... 6 stran

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK K ČINNOSTI OBECNÍ (MĚSTSKÉ) POLICIE

Dovoluji si Vás oslovit otázkami a následným vyplněním zaměřeným na zlepšení činnosti obecní, resp. městské policie. Dotazník je zcela anonymní. Získané informace budou sloužit nejen k dalšímu zpracování nejen v mé bakalářské práci, ale i v další praktické činnosti.

Dalibor Galatík

Pozn.: Odpověď označte prosím křížkem vlevo, může být i označeno více odpovědí. Máte-li jiný názor, vyjádřete se prosím.

1) Setkali jste se v posledním období a v jaké souvislosti se strážníkem městské policie při výkonu jeho služby:

- při řešení dopravní situace, dopravního přestupku
- řešení mého osobního problému (např. na základě mého oznámení, žádost o pomoc)
- obchůzkové činnosti
- nepotkal
- jiné činnosti, stručně prosím uveďte - _____

2) Vaše zkušenosti s městskou policií, např. jste oznamovali přestupek, trestný čin, jinou událost nebo jste byli strážníkem městské policie požádáni o pomoc?

- kladné
- negativní
- nevyjadřuji se
- jiné, stručně prosím uveďte - _____

3) Chování strážníka městské policie k Vaší osobě:

- vstřícné, konkrétní, profesionální
- neochotné, neprofesionální
- odrazil Vás od oznámení
- neposuzuji to

4) K čemu nejvíce přispívá městská policie ve Vašem městě?

- k ochraně veřejného pořádku (rušení nočního klidu)
- k ochraně a bezpečnosti osob a majetku
- při řešení dopravní problematiky (např. parkování vozidel, dodržování rychlosti vozidel na komunikacích)
- dodržování obecně závazných vyhlášek (dohled při pořádání sportovních a kulturních akcí – hokej, fotbal, koncerty, ochrana veřejné zeleně, provozování prostituce, problematika psů)
- prevence kriminality (besedy, informativní schůzky pro veřejnost, informace v médiích)
- jiné, stručně prosím uveďte - _____

5) Znáte konkrétního městského strážníka ze svého okolí (rodinný příslušník, známý, soused), obrátili byste se na něj s žádostí o pomoc, radu:

- ano
- ne
- nevím

6) Jak jste spokojeni s činností městské policie ve Vašem městě a okolí?

- ano, nemám výhrady
- ano, s výhradami
- nejsem spokojen
- nejsem vůbec spokojen, mám velké výhrady
- nevím

7) Jakou oblast považujete za nutnou, kde by se měla městská policie zlepšit:

- v preventivní činnosti v přímém výkonu služby (pochůzky zvláště v problémových místech)
- v rámci dodržování veřejného pořádku (rušení nočního klidu, bezdomovectví a jeho negativní vliv zvláště v okolí nákupních center, vlakových a autobusových prostor a další)

- v oblasti dopravy (parkování vozidel, bezohlednost některých řidičů motorových vozidel, chování cyklistů nebo chodců v rozporu s pravidly silničního provozu, měření rychlosti v rizikových úsecích – např. okolí škol, a další)
- můj vlastní názor na zlepšení - _____

8) Vybavení městské policie, resp. jejich strážníků je dle mého názoru dostatečné, co se týká?

- fyzické zdatnosti strážníků
- odborné způsobilosti – erudice (znalost zákonů, obecně závazných vyhlášek, základní přehled právních předpisů České republiky nutných pro výkon služby)
- jednání s veřejností (charakterové vlastnosti, ochota poradit)
- ústrojnosti ve službě (čistá uniforma, upravenost aj.)
- je nedostatečné
- nemohu posoudit

9) Máte respekt ze strážníka městské policie v uniformě?

- ano
- ne
- minimální
- působí rozporuplně
- jiný názor, uveďte stručně prosím - _____

10) Důvěřujete strážníkovi městské policie?

- ano
- ne
- spíše ano

- spíše ne
- nevím, uveďte prosím stručně důvod - _____

11) Vaše pohlaví:

- muž
- žena

12) Váš věk:

- 18 – 35
- 36 – 50
- 51 a více

13) Vaše důvěra v policii v České republice (Městská policie, Policie České republiky)

- ano
- spíše nedůvěřuji
- důvěřuji jen konkrétním osobám – strážníkům, příslušníkům
- ne
- nevím

14) Nakládání s Vašimi osobními údaji získané a pořízené ze strany městské policie (rodné číslo, trvalý pobyt, rodinný stav, pořizování obrazových a zvukových záznamů aj.) jsou:

- nejsou zneužívány
- jsou zneužívány
- mohou být zneužívány
- neuvažoval jsem o tom

15) Vaše bydliště nebo kde se většinu svého času zdržujete a přicházíte do styku s městskou policií:

- Otrokovice
- Zlín
- jiná obec, město, kde je zřízena obecní (městská) policie - _____

16) Vyžadoval od Vás strážník městské policie protislužbu, úplatek s odůvodněním neřešení Vašeho protiprávního jednání (např. jízda motorovým vozidlem pod vlivem návykové látky a jeho další neřešení v rámci přestupkového nebo trestního stíhání):

- ano
- ne
- nevyjadřuji se

17) Obecná neoblíbenost městské policie spočívá dle Vašeho názoru?

- neochota jako celku nebo některých strážníků městské policie k veřejnosti
- nadřazený přístup
- převažující represe nad prevencí (např. v dopravě)
- soudržnost mezi strážníky městské policie než v jiných profesích
- jiné, uveďte prosím stručně - _____

18) Kdo se podle Vás hlásí k městské policii?

- jedinci se sklonem k agresivnímu jednání, násilí
- jedinci skrývající jisté osobní komplexy (nevyrovnané osoby)
- jedinci, kteří mají zájem o práci u městské policie
- jedinci, kterým se naskytla příležitost
- jiné důvody, prosím uveďte - _____

19) Přijali byste osobně místo u městské policie a proč?

- z důvodu uplatnění ve společnosti
- naplnění vlastních představ
- jistota zaměstnání
- zájem o možnost se sebevzdělávat (u větších městských policií postup v postavení)
- ze zájmu o spravedlnost
- z nouze (dlouhodobá nezaměstnanost, nemožnost se uplatnit v jiném povolání)
- nikdy bych tuto profesi nevykonával
- jiné důvody, prosím uveďte - _____

20) Vaše dosažené nejvyšší vzdělání:

- vyučen
- učební obor s maturitou
- úplné středoškolské vzdělání
- vyšší odborné vzdělání
- vysokoškolské

21) Rozlišujete rozdíl mezi Městskou policií a Policií České republiky?

- podle pravomocí
- podle uniformy
- mají podobné poslání
- nerozlišuji vůbec
- minimální
- jiné důvody, uveďte prosím stručně důvod - _____

22) Myslíte, že je schopna zajistit vnitřní bezpečnost v České republice a Vaši ochranu pouze Policie České republiky, resp. ve spolupráci s Městskou policií?

- postačuje pouze Policie České republiky
- Policie České republiky a Městská policie
- obě mají své opodstatnění v rámci své působnosti

23) Uveďte případně své připomínky, názory, které nejsou obsaženy v dotazníku (vše co se Vás osobně dotýká, zajímá apod.):

Děkuji Vám za věnovaný čas při vyplnění tohoto dotazníku a možné další podněty pro zlepšení činnosti městské, ale i státní policie.